

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRASTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXIV Kalėda 25 c.

PENKTADIENIS — FRIDAY, LIEPA — JULY 18, 1980

Nr. 167

LKB KRONIKA NR. 41

ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ

(Tęsinys)

Kupiškis. Šių metų rugpjūtio iš 25 į 26 naktį Kupiškio kapuose nežinomi piktadariai Liurdo groto, kuri išliko nepaliesta karu metu, numušė Marijos statulą rankas. Prieš keletą metų kažkas nuplėšė rožančių, o dabar jau išdriso sužaloti ir pačią statulą. Nuo 1932-ųjų metų ši Liurdo grota buvo visų kapų centre, puošė juos ir džiugino kupiškėnus, o dabar didžiam tikinčiųjų skausmui kažkokie piktadariai ją išniekino.

Tikintieji sužinojo apie šį įvykį buvo giliai sukrėsti. Jie skubėjo į kapus, dėjo po Marijos kojomis gėles. Grota niekada nebuvo mačiusi tiek gėlių.

Kirdeikiai (Utenos raj.). Š.m. spalio 17 d. 11 val. 20 min. Saldučiškio apylinkės pirmininkas Šapranas atėjęs pas Kirdeikių kleboną kun. Petrą Kražauską, pareiškė, kad šiandien 12 val. atvažiuojanti Utenos rajono Finansų skyriaus vedėja ir bažnyčioje būsimi padaryta revizija, todėl klebonas turėtų atidaryti bažnyčią.

12 val. atėjo pirmininkas Šapranas, Finansų skyriaus vedėja ir du bedvių sudaryto bažnytinio komiteto nariai — Anupras Kirka ir Juozas Kindurys (kiti šio komiteto nariai neatėjo). Klebonas pirmininką ir finansų vedėją į bažnyčią įleido, o bedviško komiteto narius liepė palaukti lauke. Apylinkės pirmininkas pareiškė, jog kleboną netrukdyti, tik tegu atidarys bažnyčios duris. Tada klebonas paklausė: „O sankciją daryti bažnyčioje krata ar turite?“ — „O kokios čia reikia sankcijos, — stebėjosi pirmininkas. — Čia pat komitetas nori patikrinti bažnyčios turtą, mes tik tarpininkauja-

me“. Tada kunigas Kražauskas taip kalbėjo: „Visų pirma, jūs neturite leidimo daryti patikrinimą. Antra, apie savo norą man pareiškėte tik prieš pusvalandį ir aš negalėjau pakviesti bažnytinio komiteto“. Pirmininkas Šapranas nurodė, kad bažnytinis komitetas čia esąs. Klebonas tęsė: „Čia ne bažnytinis komitetas, o jūsų pačių, t.y. bedvių sudarytas. Tada, kai jūs, pirmininke, būsite Kirdeikių parapijos klebonu, o rajono VK pirmininko pavaduotojas Labanauškas — vyskupu, tada galėsite su savo komitetu vadovauti bažnyčiai. Trečia, jūs tikriausiai žinote, kad praėjusiais metais daugiau negu 500 kunigų pasirašė raštą neklausyti tokių bedvių įstatymų, kurie prieštarauja bažnyčiai teisei. Ketvirta, jūs pirmininke, tur būt žinote Konstituciją, kurioje sakoma, kad valstybė nesikiša į bažnyčios vidaus reikalus, tačiau būkite malonus — darykite kaip parašyta. Suminėtos aplinkybės man neduoda teisės jus leisti daryti patikrinimą. Be to šiais metais rugsėjo 1 d. bažnytinis komitetas jau padarė inventoriaus patikrinimą“.

Tuo ir baigėsi bažnyčios turto „patikrinimas“.

Kapčiamiestis (Lazdijų raj.). 1979 m. spalio 12 d. vakare Kapčiamiesčio senose kapinėse atstatė kažkieno nugriautus kryžius. Atstatymui vadovavo Kapčiamiesčio apylinkės pirmininkas Stasys Sabalius, dirbo partiniai — Stankevičius, Juodeška ir kt.

Tai neabejotinas tikinčiųjų laimėjimas, kad sovietinė valdžia pradeda įsakyti saviesiems pareigūnams, atstatyti bedvių nugriautus kryžius.

(Bus daugiau)

Padėtis Afganistane

Kabulas. — „The Associated Press“ korespondentė Edith Lederer 10 dienų viešėjo Afganistane. Ji rašo, kad užsieniečiams sostinėje Kabule nesaugu, jei vietiniai palaiko juos rusais. Ją pačią nuošalioje Kabulo gatvėje išbėgęs puolė, suduodamas smūgi galva, mažas afganas berniukas, šaukdamas „rusi“, pargriaudamas ją ant žemės. Berniukas pabėgo, kai ji ėmė sakyti — „amerikietė“. Praeiviai dažnai meta į užsieniečių sąją smėlio ar nemandagiai pastumia, manydami jog užsieniečiai — rusai. Todėl sovietų kareiviai gatvėse pasirodo tik būriais.

Išsikalbėjusi su afganais studentais, biznieriiais ir profesionalais, korespondentė patyrė, kad vis daugiau vidurinės klases žmonių palieka savo darbus, profesijas ir prisijungia prie sukilėlių. Vienas istaigos tarnautojas pasakojo, kad jis dažnai nuvyksta į slapta sukilėlių stovyklą, dalyvauja puolimuose ir vėl grįžta į miestą, į savo pareigas. Taip daro ir daugiau afganų.

Afganai spėlioja, kokia linija užims sovietų okupantas. Ar rusai bandys išlaikyti dabartinę politiką: kontroliuoti strategines vietas, tiltus, miestus ir vieškelius, paliekant kaimus ir kalnus sukilėliams. Ar jie bandys priversti daugiau kariuomenės ir išmankinti priešus. Visi sutinka, kad prieš olimpinis žaidimus, ir jų metu netenka laukti didesnių sovietų karinių operacijų, tačiau po Olimpiados rusai gali pradėti

masinius puolimus. Afganų spėliojimu, kiekvieną dieną Afganistane žūva ar būna sužeisti 25 sovietų kareiviai. Afganistano kariuomenėje esą apie 30,000 vyrų, nors anksčiau tarnavo 80,000. Didelė kareivių dalis prisijungė prie laisvės kovotojų.

„New York Times“ karinis komentatorius Drew Middleton rašo apie naujus sovietų ginklus Afganistane. Tarp jų yra naujas AKS šautuvas, kurio 5.54 milimetrų kulkos yra bušos, padarantios kūne didelę skylę. Šie šautuvai lengvi, o kulkos panašios į pasauliję uždraustas „dum-dum“ kulkas, anksčiau gaminamas britų Indijoje.

Sovietai priveržė ir vadinamą „aviliu“. Tai iš artilerijos pabūkų šaudomi sviediniai ar mėtomos iš lėktuvų bombelės, kurios sproguosios paskleidžia adatos dydžio skeveldras. Tos adatos išsprogsta ir sužeidžia pėstininkus plačiame plote. Panašius sviedinius amerikiečiai naudojo Vietnam prieš Viet Congo partizanus.

Britų karinių sluoksnių žiniomis, vien Kabulo ligoninėse gegužės mėnesį buvo 600 sovietų kareivių, iš kurių apie 200 mirė. Lengviau sužeisti gabenami į kuro raižius prie Juodosios jūros. Karinių ekspertų nuomone, jei afganai turėtų prieštankinių ir priešlėktuvinių ginklų, sovietų nuostoliai būtų žymiai didesni. Tų pačių sluoksnių manymu, sovietai nuo gruodžio mėnesio pradedo Afganistane apie 6,000 kareivių.



Respublikonų partijos kandidatas į prezidento vietą Ronald Reagan ir jo žmona Nancy.

Irano vyriausybė organizuoja teismus

Iranas ieško priešų namie ir užsieny

Teheranas. — Irano vyriausybė paskelbė, kad netrukus bus pradėti teismai valstybės priešų, kurių suimta apie 600, kaltinamų samokslu prieš revoliuciją. Teismai busia garsinami televizijoje, kad kiti revoliucijos priešai pamatytų, jog negalima kelti rankos prieš ajatolą Khomeini. Iranas uždarė sienas, manoma, todėl, kad samokslu dalyviai negalėtų pabėgti į užsienį.

Vienas kiečiausių Irano režimo fundamentalistų ajatola Beheshti pareiškė spaudoje, kad Amerikos prezidento rinkimai neturės jokios įtakos įkaltų klausimui. Irano parlamentas nusprendė įkaltų likimą.

Kaip žinoma, parlamentas dar nesugebėjo išrinkti vyriausybės premjero, kuris būtų priimtinas nuosakiečiams pasauliečiams ir musulmonų mums, kurie turi parlamente daugumą. Sakoma, kad daugiausia vilčių tapti premjeru, turi dr. Hassan Habibi, dabartinis švietimo ministeris.

Iranas spauda paskelbė, kad katalikų vedamoje mergaičių gimnazijoje atrasti dokumentai rodo, kad šie mokyklai buvo Izraelio šnipinėjo centras. Mokyklai vadovauja saleziečiai. Į Teheraną pakviestas graikų katalikų arkivyskupas, jau anksčiau lankęs Iraną, Hilarion Capucci. Jis išstis Izraelio ryšius su Šv. Jono Bosco mokykla.

Užsienio korespondentai rašo, kad Irano vyriausybė, patekusi į didelių ekonominių ir politinių sunkumų, ieško atpikimo ožių. Reikia pripažinti, kad šalia įvairių įsivaizduotų priešų, revoliucinė vyriausybė turi ir daug tikrų oponentų. Svarbiausia vyriausybės priešininkų grupė yra buvę šacho valdininkai ir karininkai, kurie liko Iranė. Nors jie demonstruoja palankumą dabartinėi valdžiai, atrodo prisitaikę

prie naujų sąlygų, faktiškai jie sudaro grėsmę revoliucijai, turėdami savo rankose biurokrtiją, kariuomenės vadovybę.

Kitas stiprus priešas yra įvairių atspalvių marksistai, ypatingai Maskvos tvarkoma Tudeh partija — Irano komunistai. Jie laukia dienos, kada galės išstumti dvasiškius iš valdžios. Ieškodami kaltininkų dėl savo nepasisekimų, Irano valdytojai kaltina Ameriką, Izraelį, Egiptą ir Iraką. Prezidento Bani Sadro žiniomis, paskutinijį samokslą organizavo buvusio premjero Bachatino šalininkai. Jo sugrįžimą skatina kelios užsienio iranėčių organizacijos. Veikia keturios radijo stotys, dvi Egipte ir dvi Irake, iš kur sklinda agitacija prieš revoliucinį režimą Teherane. Vieno Irako stoties yra aiškiai monarchistinė, apeliuojanti į šacho rėmėjus Iranė.

Paskutiniu metu tarp Irano revoliucijos priešų minimi ir Sovietų Sąjunga. Jos ambasada Teheraną neseniai iškėlė pareiškimą Irano užsienio reikalų ministerijai, atkreipdama dėmesį, kad priešiški elementai ketina vykdyti provokacinius veiksmus prieš Sovietų Sąjungą, planuoja užimti ambasadą. Tokiais veiksmais siekiama padaryti žalą Sovietų Sąjungos ir Irano Islamo respublikos geros kaimynystės santykiams, sakoma pareiškime.

Keičia ambasadorius

Washingtonas. — Valstybės departamentas paskelbė didesni ambasadorių pakeitimą aštuoniose Pietų Amerikos valstybėse. Pakeičiamas ambasadorius Gvatemaloje, Čilėje, Kolumbijoje, Argentinoje, Peru, Urugvajuje, Hondure, Costa Rikoje.

Amerikos ambasadorius Kolumbijoje Diego Asencio, kuris

TRUMPAI IŠ VISUR

— Kongresmanas Stephen Solarz, Brooklino demokratas, atvyko aplankyti Šiaurinės Korėjos, kuri jį pakvietė. Tai pirmas JAV kongreso narys atvykęs į Š. Korėją per 30 metų.

— Čilės prezidentas Augusto Pinochet Ugarte išakė išaiškinti piktadarius, kurie nušovė pulk. Vergara Campos, Čilės karinės žvalgybos kursų direktorių. Prezidentas šia proga pareiškė, kad pulkininko nušovimas parodė, jog Čilė dar nepasirengusi grįžti į demokratinę sistemą.

— Italijoje įvyksta įvairių streikų, tačiau liepos 15 d. streiką paskelbė teisėjai, reikalaudami geresnių darbo sąlygų ir apsaugos nuo teroristų puolimų.

— Pakrančių Apsaugos kateiris „Durable“ trečiadienį atplaukė į Miami su 350 pabėgėlių iš Haiti. Bėgliai buvo išgelbėti iš įvairių valčių, sugedusių laivų.

— Seniausios Britanijos sekmadieninis laikraštis „The Observer“ paskelbė, jog už trijų mėnesių teks sustabdyti leidimą, jei nepavyks susitarti su spaustuvų unija.

— Londone paskelbta, kad June Spencer Churchill, marti garsaus premjero Winstonio, jo sūnaus Randolpho našlė, nusizūdė, nes ji sirgo kauki vėžiu ir jai grėsė paralyžius.

— Respublikonų partijos pagrindinis konvencijos kalbėtojas, kongresmanas Guy Vander Jagt pripažino kalboje, kad prezidentas Carteris yra malonus vyras, turi gerų intencijų. Jis priminė po sakį, kad geromis intencijomis grįstas kelias į pragarą.

— Kariniai stebėtojai Pietryčių Azijoje skelbia, kad sovietai savo karines jėgas Vietname perkėlė iš Da Nango uosto į amerikiečių statytą Cam Rahn Bay uostą ir modernų aerodromą.

— Libano prezidentas Elias Sarkis priėmė premjero Selim al Hoss atstatydinimo pareiškimą.

— Sprogimas San Salvadore sugriovė vietinio universiteto dalį ir vyriausybė uždarė universitetą dviem mėnesiams.

— Kai kuriuose Europos uostuose pasirodė naftos perteklius ir galima laukti naftos kainų užšaldymo. Daug tanklaivų neatburi kur dėl atgabentos naftos.

— JAV vyriausybė paskyrė 7 mil. dol. oro vėsintuvams pirkti karščių palietuose miestuose.

— Teherano radijas paskelbė, kad Irano naftos gamyba pasiekė 1 mil. statinių per dieną.

— Trečiadienį buv. Irano šachui padaryta maža kojos operacija, po kurios jo temperatūra nukrito.

— JAV vyriausybė išsiuntė į Indijos vandenyną naują puolamąją marinų grupę su penkiais desantiniais laivais, kuriems vadovauja malūnsparnių nešiootojas „Guadacanal“, su 1,800 jūrų pėstininkų. Gruputė pakeis marinų batalioną iš Havajų, kuris patuliavo prie Persų jūros 10 savaičių.

— Mobile, Alabamos streikuoją ugniagesiai. Juos parėmė ir vietinė policija. Mieste gaisrus gesinti gubernatoriaus pasiuntė kelis šimtus Tautinės Gvardijos kareivių.

— buvo laikomas įkaitu, Washingtone paskirtas valstybės sekretoriaus asistentu. Valstybės departamentas pripažino spaudai, kad šie paskyrimai gali būti trumpalaikiai, jei prezidentas Carteris nelaimės lapkričio mėn. rinkimu.

KONVENCIJA IŠRINKO REAGANĄ IR BUSHĄ

Programa pabrėžia dėmesį Pavergtom Tautom

Detroitas. — Trečiadienį respublikonų partijos konvencija Detroito iki pat vėlumos nežinojo, kas bus kandidatu į viceprezidento vietą. Televizijos korespondentai pranešinėjo iki vidurnakčio apie specialų Ronaldą Reaganą susitarimą su buv. prezidentu Fordu, kuris pažadėjęs kandidatuoti į viceprezidento vietą, su sąlyga, kad jam bus duota daugiau galios, pareigos bus praplėtos. Kai kurie reporteriai kalbėjo apie kitas Fordo sąlygas: duoti vyriausybėje svarbią vietą buv. valstybės sekretoriui Kissingeriui.

Daugelis delegatų pripažino, kad geriausias respublikonų „tiketas“ būtų: Reaganas—Fordas, tačiau kiti manė, kad iš šio sumanymo nieko neišeis. Reaganas, pagal konstituciją, turės priimti visą atsakomybę ir galią. Jis negalės įvesti kokių naujų „dvigubo prezidento“ susitarimų.

Pagaliau apie vidurnaktį scenoje pasirodė Ronaldas Reaganas ir paskelbė, kad jo padėjėjas bus George Bush. Šis pranešimas, pagal carbotvarke, turėjo būti ketvirtadienį, tačiau Reaganas, pasklidus gandams apie susitarimą su Fordu, norėjo nutraukti speiliujimus ir gandus.

George Bush, šiek tiek nusivylęs, kad viceprezidentu pakviestas ne jis, o Geraldas Fordas, jau greit išrinko Japonijos premjerą

Tokioje. — Naujasis Japonijos parlamentas patvirtino naują premjerą, liberalų demokratų partijos pirmininką, Zenko Suzuki. Komentatoriai, išvarginti ilgos procedūros Amerikos politiniame rinkimų procese, pavargę nuo respublikonų konvencijos kalbų, pabrėžia, kad naujojo japonų premjero kalba tęsėsi 3 min. 20 sek. Visi rinkimai truko apie 24 min.

Naujasis premjeras pareiškė suprantąs, kad jis šioms pareigoms per silpnas, tačiau pažadėjo kietai dirbti, daryti ką gali.

Mažai kas stebėjo konvenciją

New Yorkas. — Daug amerikiečių praėjusią savaitę nenaudojo savo televizijos aparatų, nes trys didžiosios stotys daug laiko pasvėntė respublikonų konvencijai Detroito. New Yorko tik 25 nuoš. stebėjo, kas vyksta konvencijoje. Chicagoje apie 73 nuoš. žiūrovų stebėjo kitas programas. Panaši padėtis ir kituose miestuose, skelbia Nielsen tyrinėjimo grupė.

Andersonas ieško demokrato padėjėjo

Londonas. — Nepartinis kandidatas John Anderson pasakė Londone, kad jis turis daug vilčių laimėti prezidento rinkimus. Jis ieškąs viceprezidento demokrato, bandysias sudaryti tautinės vienybės, abiejų partijų ir nepartinų kabinetą, kuris patenkintų abiejų partijų balsuotojus. Andersonas pareiškė norėjęs kvies- ti viceprezidentinių kandidatų kongresmaną Morris Udall iš Arizonos, tačiau tas kandidatuoja kaip demokratas į kongresą ir sutiko pasakyti svarbiausia, programinę kalbą demokratų partijos konvencijoje.

buvo palikęs konvencijos salę ir sugrįžęs į savo viešbutį.

Respublikonų konvencija trečiadienį, po įprastų demonstracijų ir triukšmavimų, formaliai nominavo Ronaldą Reaganą. Jis gavo 1,939 delegatų balsus. Kongresmanas John Anderson iš Rockfordo, Illinois, gavo 37 balsus, iš jų 21 Illinois delegatų, George Bush surinko 13 balsų. Vienas balsas atiduotas buv. ambasadoriui Britanijoje Anne Armstrong ir 4 nebalso.

Ketvirtadienį, konvencijos paskutinę dieną, turėjo įvykti balsavimas, paskiriant viceprezidentinį kandidatą, abiejų kandidatų kalbos ir konvencijos uždarymas.

Nacionalinė respublikonų tautybų taryba paskelbė, kad į respublikonų partijos programą įrašyta „tolimesnė parama Kubos žmonėms ir centrinės bei Rytų Europos pavergtoms tautoms jų pastangose siekti laisvo apsisprendimo“. Programoje kritikuojama Carterio užsienio politika, kurią respublikonų vyriausybė pakeisianti, nes ta politika klaidina amerikiečius apie sovietų planus ir elgesį. Programoje sakoma, kad respublikonai dėstąs pastangas propaguoti skirtumus tarp laisvojo pasaulio ir komunizmo. Tam bus stiprinama Tarptautinė komunikacijų agentūra, Amerikos Balsas, Laisvosios Europos radijas, Radio Liberty ir kt. agentūros, aktyviai pabrėždamos Amerikos idealus, politiką, vertybes ir keldamos totalitarizmo silpnynes.

Pavergtųjų Tautų komiteto pirm. dr. Lev Dobriansky pareiškė, jog pavergtos tautos yra natūralios Amerikos sąjungininkės. Dobriansky yra respublikonų kandidato į prezidentus Ronaldą Reaganą patarėjas užsienio politikos klausimuose.

Nukrito Amerikos pramonės gamyba

Washingtonas. — Vyriausybės statistikos biuras paskelbė, kad per gegužės ir birželio mėnesius šalies pramonės gamyba nukrito 2.4 nuoš. Kai kurių pramonės šakų gamybos sumažėjimas dar didesnis. Baldų ir namų apyvokos daiktų gamyba nukrito 3.1 nuoš. Statyboms medžiagos — 4.5 nuoš. Kiek geresnės žinios iš Detroito, kur automobilių gamyba per du mėnesius pakilo 7 nuoš.

Pasitraukė Detroito arkivyskupas

Detroitas. — Katalikų vyresbė paskelbė, kad iš pareigų pasitraukė Detroito arkivyskupas, kardinolas John Francis Dearden, 72 m. amžiaus. Sakoma, kad popiežius Jonas Paulius II-sis jo pareiškimą priėmė. Arkivyskupas Dearden 1977 m. balandžio mėn. pergyveno sunkią širdies ataką ir nuo to laiko nebegalėjo pilnai įsijungti į savo darbą. Detroito arkivyskupu jis buvo nuo 1958 m. gruodžio mėn.

KALENDORIUS

Liepos 18 d.: Fredrikas, Simforozas, Tautvilas, Astutė.

Liepos 19 d.: Vincetas Paul., Aurėja, Daršūnas, Tanga.

Saulė teka 5:30, leidžiasi 8:22

ORAS

Saulėtą, temperatūra dieną 90 l, naktį 75 l.



Red. Vytautas Grybanskas, 4144 So. Maplewood, Chicago, IL 60632
Telefonas namuose 847-7129, darbe 269-7557

REIKŠMINGA IR ĮSPUDINGA LAISVOJI OLIMPIADA

Kai šį savaitgalį Maskvoje prasideda olimpiada 200.000 ginkluotų policininkų apsaugoje, jos protesto ir boikoto ženklai liepos pradžioje Toronto įvyko Laisvoji olimpiada. Joje dalyvavo apie 200 latvių, estų, ukrainiečių, armėnų ir lietuvių sportininkų, ji buvo puikiai suorganizuota ir mums nepastatė gero lygio.

Penktadienio vakare, liepos 4 d., Etobicoke stadione įvyko iškilmingas atidarymas, grojant didžiuliam orkestrui ir dalyvaujant Ontario ministeriui pui, eilei konsulių, aukštųjų pareigūnų bei tautybų atstovų. Įnešus visas vėliavas, įvykius sportininkams, olimpinė liepsna buvo atnešta nuo miesto rotušės ir atidarymo žodį tarė generolas Whittaker. Po to sekė visų tautybų, išskyrus lietuvių, labai įdomi meninė programa.

Varžybos prasidėjo šeštadienio rytą tame pačiame stadione krepšinyje, tinklų, lengv. atletikoje ir futbole. Geros krepšinio komandos daugumoje susitriktos Amerikos universitetų žaidėjų pirmą dieną žaidė taškų sistema sutrumpintu laiku. Lietuvių rinktinė sudaryta iš Toronto Aušros, Vyčio ir Hamiltono Kovo žaidėjų bei sustiprinta mūsų rinktinės žaidėju Linu Gineičiu iš Clevelando Žaibo sunkiai laimi prieš estus 69 — 63, prieš ukrainiečius 63 — 57 ir prieš latvius 48 — 42 ir patenka į finalą. Finalinės rungtynės prieš latvius buvo labai įtemptos ir gero lygio, ir lietuvių pasipuošia pirmąją pergalę 89 — 82 ir aukso medaliu. Lietuvių žvaigždė buvo Leonas Rautinšas, o žaidimui puikiai vadovavo Linas Gineičius.

Krepšinininkams nenusileido ir mūsų tinklininkams su S. Gedvilaitė, S. Orentaitė ir V. Pleiryte iš Chicago Neries, P. Butkutė iš Vėtros ir R. Maželytė, D. Bankaitė bei K. Rociūnaitė iš Clevelando. Jos pirmą dieną įveikia latves 15 — 12 ir 15 — 8, estus 15 — 6, 15 — 7 ir su ukrainietėmis pasidalina po vieną setą 14 — 16 ir 15 — 5 ir to užtenka patekti į finalą. Finalinė sukovojė puikiai ir lietuviams atneša antrą pergalę, įveikdamos latves 18 — 16 ir 15 — 7.

Lietuvių vyrų rinktinė buvo geriausia, kokią šiuo metu galima sudaryti su Andriukaičiu, Degučiu, Žiupsniu bei Gedvilu iš Neries, Karaliūni iš Baltimorės bei trims žaidėjams iš Bostono. Deja, jų neuzteko prieš aukštos klasės priešininkus. Pralaimime latviams 9 — 15, 8 — 15, estams 7 — 15, 4 — 15 ir ukrainiečiams 6 — 15 ir 10 — 15 ir liekame pasikutinėje vietoje. Finale latviai laimi prieš ukrainiečius 15 — 3, 10 — 15 ir 15 — 3. Mūsų tinklinio rinktinės vadovavo Z. Žiupsnis.

Lietuvaitės geriausias mūsų lengv. atletikos pažibos D. Vallaitytės sveikatai pagėrėjus ir dar iš Eden, netoli Londono, Ontario atsivežus dvi jaunas greitakojės seseris Violetą ir Dianą Olekaites, mūsų moterys patiekia gražią staigmeną ir laimi visas distancijas nuo 100 iki 1500 metrų. Valaitytė laimi 800 ir 1500 metrų. Violeta Olekaitė 100 200 ir 400 metrų. Ir dar reikia pridėti, kad 200 ir 400 mtr. visos trys pirmosios buvo lietuvaitės. Negana to, tos trys ir R. Maželytė iš Clevelando laimi 4 — 100 mtr. estafetę su nauju išievojus rekordą per 53,05 sek. Taip pat pažymėtina jaunutė R. Orentaitė iš Detroito Kovo, laimėjusi keletą antrų ir trečių vietų ir turinti puikių duomenų.

Vyrus lydyje nesėkmė, nes A. Jančiauskas, galįs į toli muškoti virš 7 mtr., bėgdamas 100 mtr. su sūžėdė, o su juo ir A. Grigonis, peršokęs 1 mtr. 90 cm. (6' — 9"), ko užteko tik 5-tai vietai, nes pirmieji trys peršoko virš 2 mtr. I toli laimėjo ukrainietis su 7 mtr. 03 c. Kiti mūsų vyrai neturėjo daug vilčių prieš stiprius ukrainiečius B. Campbell, iškilus britų sportininkas diską numetė 62 m. 78 cm. (nebloga pasekmė bet kokiame pasaulio stadione), o jo brolis nustūmė rutulį 17 mtr. 48 cm. Mūsų lengvatletams vadovavo A. Bielskis, A. Malinauskas ir D. Valaitytė.

Futbole ukrainiečiai pasirodė labai stiprūs, ir būti įdomu buvo matyti Chicago Lituanica prieš juos. Jie sutvarkė latvius net 10 — 0 ir finale armėnus taip pat lengvai. Armėnai įveikė latvius 2 — 1.

Organizacinio k-to pirm. buvo ukrainietis O. Kanarski, vicep. K. R. Petruskas, kartu su S. A. FAS-gos p-kup P. Bernecku ir L. Beržinytė.

Bendras lietuvių pasirodymas sporto aikštėse buvo stebėtinai puikus ir yra kuo diužgius bei didžiulis. Tik viena juoda dėmė, kaip ir per mūsų pasaulio lietuvių žaidynes, tai paradas. Kai visos tautybės buvo tvarkingai aprengetos ir drausmingos, tai mūsų sportininkai visi nepasirodė, o kurie ir buvo, atrodė pasigailėtinai liūdnei. Laikas būtų išmokti, o taip pat ir apsiengti, ypač kai šiuo metu kasoje pinigų netrūksta.

Smulkiau apie lengv. atletiką bei šios šventės reikšmę sekanti karta.

LAUKO TENISAS

Chicago pirmenybėse lietuvių pasirodymas vėl buvo neblogas. G. Rimkūnienė su partnere moterų dvejetainė pasiekė finalą, G. Zumbakienė virš 35 metų amžiaus grupėje taip pat laimėjo antrą vietą. Neatsilikio ir A. Pečiūnas senjorų klasėje, pusfinalyje laimėjęs prieš V. Gribaus-

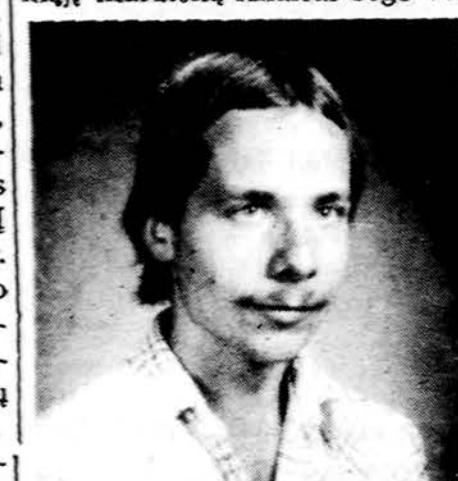
ką, finale pralaimėjo prieš A. Shwartz 6 — 2, 6 — 3.

Išayka i Tabor futrą organizuojama rugpjūčio mėn. 16 d. savaitgalį. Vietų skaičius ribotas, todėl visi tenisininkai kviečiami skubiai registruotis pas L. Raga vakarais, tel. 529-0955, o dienos metu pas V. Gribauską, tel. 269 — 7557. Ten vieta žinoma puikiai maistu, gražiu baseinu, o svarbiausia, daug ir įdomaus teniso.

LIETUVIAI MARATONE

Andrius Rajeckas

Prieš eilę metų New Yorko Lietuvių atletų klubo jaunųjų futbolo komandoje žaidė Andrius Rajeckas. Baltaplaukis vidurio aikštės žaidėjas traukdavo žiūrovų akį, pirmenybių rungtynių metu, "atidirdavęs" už tris. Na, o po rungtynių namo kelias mylias parbėgdavo, Tėvas Gediminas Rajeckas juokaudavo, kad vėži nereikia — automobilio vidus, po rungtynių purvynė, švarus lieka. Bėgimas ir buvo Andrius didelė gyvenimo dalis. Nei lietus, nei sniegas nesustabdydavo. Kasdien 10 — 15 mylių. Pirmąjį maratoną Andrius bėgo vos



Andrius Rajeckas

15 metų amžiaus. Štai kur dalyvavo: 1974 m. Long Island — 3 val. 30 min., 1975 m. Long Island — 3 val. 10 min., 1976 m. New Yorko mieste — 2 val. 57 min., 1977 m. Bostono žymusis maratonas, kur reikia kvalifikuotis, 2 val. 56 min., 1977 m. New Yorko mieste — 2 val. 47 min., 1978 m. Bostono — 2 val. 45 min., 1979 m. Bostono — 2 v. 45 min., 1980 m. Bostono — 2 val. 51 min.

Jei kada nors, stebėdami maratoną bėgimą, pamatysite bėgiką su Vyčio ženklu ant krūtinės, žinokite, kad tai gal būt buvęs Atletų klubo futbolininkas, dabar Georgia universiteto studentas Andrius Rajeckas.



Petras Vainius

Chicago "Lituanicos" futbolininkai, be abejo, dar prisimena New Yorko LAK žaidikus brolius Vainius. Vyresnysis Petras, visados geros kondicijos, prieš porą metų buvo visuotinės maratono karštingas pagautas. Prabėgo jau du maratonus. Pirmasis New Yorko miesto 1979 m. baigė per 3 val. 22 minutes. Antrasis Long Island 1980 parodė Vainiaus progresą. Sukorpus nuotolį per 2 val. 58 min. baigė varžybas iš 4.500 dalyvių pirmoje šimtinėje. Stebėkite laiko pagerinimą — veik pusvalandis (24 min.). Jei pastebėsite dalyvių tarpe geltonai-žalia bėgika, žinokite, kad tai greičiausiai Vainius, savo klubo futbolo komandos uniformoje.

Aig. Daukša



"Neries" trylikametės, laimėjusios I vietą. Iš k.: Z. Kuliešūtė, J. Kapočytė, D. Kalvaitytė, J. Sugliš, C. Pečiūnaitė, D. Traškaitė, C. Rotanskaitė, R. Žalytė

PUIKIOS NERIES PERGALES

Kaip jau kelinti metai iš eilės ir šiemet Neries klubo tinklininkai dalyvavo Amerikos jaunųjų tinklinio pirmenybėse. Jos įvykių žurnalas pabaigoje Lisle miestelyje įvykdytą net 75 komandoms iš visos Amerikos ir buvo sužaista 233 rungtynės. Jas pravedė Amerikos olimpinės rinktinės vadovas J. Colman.

Neris dalyvavo net su 5 komandomis ir šiandien gali didžiulius atsiemtis pergalėmis. Laimėtos dvi pirmos vietos berniukų ir mergaičių 13 metų grupėse, antrąją vietą iškovojo 15 m. jaunūčiai, 17 metų jauniai laimėjo 3-čią vietą ir 15 metų mergaitės liko 4-je vietoje.

Už 13 metų mergaites žaidė Dana Kalvaitis, išrinkta geriausia turnyro žaidėja, K. Picelunas ir J. Sugliš, abi išrinktos į rinktinę, D. Traška, Zita Kuliešūtė, J. Kapočytė, R. Žalis ir L. Rozauskis. Jos laimi prieš St. Bernard 15 — 1 ir 15 — 8, prieš Windy City 15 — 2 ir 15 — 12 ir finale nugalė Chas. Park 15 — 7 ir 15 — 1. 13 metų berniukai savo grupėje laimi pirmą vietą, pusfinalyje įveikia Downers Grove ir finale Tuscon, Ariz. 15 — 10 ir 15 — 7. Už 15 metų žaidė J. Sturgis, išrinktas geriausiu žaidėju, P. Urba ir E. Stack, abu išrinkti į rinktinę, R. Žiūraitis A. Valaitis, B. Gudaitis ir Stanekaitis. 15 metų jaunūčiai pusfinalyje laimi prieš Wilson 15 — 13 ir 15 — 7, bet pralaimi finale prieš Lonestoga Valley, Tenn. 8 — 15 ir 10 — 15. Juos atstovavo A. Degutis, K. Brakauskas, abu išrinkti į rinktinę, J. Inovskis ir A. Gerulis. 15 metų mergaitės liko 4-je vietoje ir už jas žaidė R. Grigolaitytė, J. Valaitytė, D. Kry-

SACHMATAI

— Kazys Merkis, Mass., 1965 m. buvo įkeltas į VI pasaulio korespondencines pirmenybes, kaip JAV komandos dalyvis. K. Merkis į JAV komandą pateko antrą kartą. IV pasaulio pirmenybėse (1969-62) jis buvo našiausias JAV komandos taškų rinkėjas, surinkęs trečiojo lentos 4½ — 1½ taško, t. y. 70%, kai tarptautinio meistro norma buvo 67%, vienok ją išpildyti reikė dukart.

— JAV meistrų turnyre P. Vilas Tautvaisas pasidalino antrą vietą su dm Bisguieru ir D. Rivera. Chess Life 1965 m. įteipino iš šio turnyro Tautvaisos partiją su A. Sandrinu, kuri pripažinta "brilianti". Tą partiją su A. Horowitzo komentarais įsidėjo taigai N. Y. Times,

LIETUVIŠKA VAISTINĖ
2557 W. 69th Street Tel. 776-4363

J. & J. PHARMACY

Valeriai, vitaminai, importuoti krepšiniai, gydomosios žolės ir kt.
Vaistų, kosmetikos, reikmenų ir kt. pirkti ar nuomoti.
Nemokamai siunčiame dovanas.

Pristatymas nemokamai
ANGELA ir VYTENIS DIRKIAI savininkai

1905 OUR DIAMOND

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES

High Interest Rates
Paid on Savings

Interest Compounded
Daily and Paid Quarterly

Mutual Federal Savings and Loan

2212 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILL. 60606

Peter Kazanaukas, Pres. Tel.: 847-7747

Hours: Mon.-Fri. 9-4 Thurs. 9-6 Sat. 9-1

SERVING CHICAGOLAND SINCE 1905

JUBILEE YEAR 1980

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$40.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$38.00. Foreign countries \$40.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaituvo užresu, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$40.00	\$22.00	\$15.00
Kanadoje	U.S.A.	40.00	22.00 15.00
Užsienyje		40.00	22.00 15.00
Kita		38.00	20.00 13.00
Savaitinis		25.00	15.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti nesaugo. Nesunaudoję straipsnių, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamas gavus prašymą.

rugpjūčio 8 d.

— Latvių "Sacha Pasaulis" atžymėjo lietuvių II vietos laimėjimą Chicago tarpuklubinėse "Žaibo" varžybose. P. Tautvaisas su E. Formaneku buvo geriausi I lentos, gavę po 4-1 t.

K. Merkis

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
ir
VINCAS BRIZGYS
Teisų daktarai

2458 W. 69th Street, Chicago, Ill.
Visi tel. 778-8000

Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akusherija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446

Jei neatsiliepi, skambinti 374-8004

Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 1:00 - 5:00
val. popiet. treč. ir šešt. tik susitarus

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400

Val. pagal susitarimą: pirm., antr., ketv. 1-4 ir 7-9; antr., ketv. ir penkt. 10-4; šešt., 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893

Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Ištaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE

1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112

Val. pagal susitarimą: Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

KONCERTAI PER RADIJĄ

WFMT radijo stotis, veikian-
ti banga 88.7 FM, paremian-
ti Illinois Bell ir Interlake, Inc.,
pertransliuos Grant parko kon-
certus tiesiai iš estrados liepa-
25, rugpjūčio 8 ir 15 d. 8 v. v.

SOPHIE BARCUS

RADIO SEDMOS VALANDOS

Lietuvių kalba: nuo pirmadienio iki
penktadienio perduodama nuo 4:00
val. p.p. iki 5:30 val. p.p. per tą pa-
čią stotį. Šeštadieniais ir sekma-
dieniais nuo 5:30 iki 9:30 val. ryto.

Tel. 494-2413
1490 A.M.
7150 S. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Tel. ofiso ir buto: Olympick 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero

Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išskyrus
treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

Tel. RELiance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4
val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt.
uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val.: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. tel. 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street

(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt. 12-4
3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Tel. 292-4432, 372-3222, 324-0676

Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA

Ofis:
111 No. WABER AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"Contact lenses"

2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149

Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PULSŲ IR
PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street

Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

Ofiso tel. HE 4-2123, namų GI 8-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street

Val.: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5
6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6745 West 63rd Street
Val.: pirm., antr., ketv. ir penkt.
2-7) šeštadieniais pagal susitarimą

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGĖ, nes
jis plačiausiai skaitomas lietuvių dien-
raštis, gi skelbimų kainos yra visiemis
priimanos.



"Neries" klubo trylikametė. Iš k. stovi: A. Valaitis, R. Žiūraitis, J. Sturgis, E. Stade, A. Stanekaitis. Sėdi J. Kevinagh, P. Urba

ITAMPOS ŽIDINIAI

Jeigu po pirmojo pasaulinio karo jau už devyrių dešimtmečių prasidėjo antrasis, tai dabar mes lyg būtume laimingesni: jau įpusėjo ketvirtas dešimtmetis po antrojo pasaulinio karo ir grėsmingas trečiasis dar neprasiveržė. Visus atbaido atominė.

Tačiau neramumų ir įtampos židinių yra keletas. San Salvadoro komunistinių teroristų veiksmams jau beveik prieš civilinio karo ribas. Bet tai daugiau vietinio pobūdžio įtampa. Pasaulinio konflikto dėl to nebus, nors tenka su skausmu apgailestauti, kad Kubos ir Sovietų Sąjungos diktatoriai bei kolonialinio imperikalizmo nesėdai siūnia ten savo teroristus, nepalikdami ramybės to krašto, kuris yra pasukęs socialinių reformų keliu.

Pavojingasis įtampos židinys yra Afganistanas, kritęs Maskvos agresijos auka. Gali jis Maskvai tapti tuo, kuo Amerikai buvo Vietnamas, tačiau, kadangi Maskva nesiekia su pačiomis žiauriausiomis genocido priemonėmis, o didžiosios valstybės atvirai neisų savo karinių jėgų ginti Afganistano, paliepieni ten Maskvos kolonialinė kontrolė gali įsitvirtinti, kad ir laikinai.

Pavojingėse yra įtampa Irane, Ahatolos režimas krūvinai žiaurus, ištisais šimtmečiais atsilikęs, nepaisąs žmogaus teisių, ne tarptautinių dėsnių. Šitose sąlygose pačiam Irane bus įtampa, net ir maistavimas, o druska vandenyje visada mėsą pažvejoti Maskva, bet jai tai lengvai šio krašto nenorės užleisti vakariečiai. Jau kartą Sovietų įgulas vakariečiai iškraustė iš Teherano po Antrojo pasaulinio karo. Dabar Maskvai spyruiotis būtų sunkiau, bet iš kitos pusės pačią Maskvą apatdabo nuovoka, kad vakariečiai nebus abejingi dėl jos brovimosi ir Irano, o ir pati Irano nors apilpės, nepraradęs ryžio spirito.

Be Irano, pavojingiausias įtampos židinys yra Artimieji Rytai, tiesiai kalbant, Izraelio ir arabų santykiai. Daugelis arabų jau yra išbėgę iš savo namų, iš savo žemių. Su skausmu jie prisimena, kad žydai dabar yra įsikūrę jų sodybose, kad Izraelis dabar savo kontrolėje laiko ir dalį tų Palestinos žemių, kurias Jungtinės Tautos buvo arabama pripažinusios.

Iš kitos pusės žydai, netekę kelių milijonų savo tautiečių, kuriuos įvairiuose kraštuose išžadė naciai, nebenori tapti naujo smurto aukomis ir žūti pasiryžę kuo plačiau įsitvirtinti tose žemėse, kurios istoriniu atžvilgiu jų tautai priklauso. Tai jiems gyvybinis reikalas. Arabai ir žydai ryžtingai nusistatę ginti savo pozicijas. Didžioji arabų valstybė — Egiptas — šiuo metu veda derybas dėl autonomiškos arabų valstybės sudarymo Izraelio nuo arabų atkirstos žemės. Ypač jautrus Jeruzalės klausimas. Arabai laiko, kad anksčiau jiems priekirtinai to miesto dalis turi vis sugrįžti, tuo tarpu žydai vis Jeruzalę laiko savo sostine, istorijos šimtmečių ir Senojo Testamento, duomenų paliejamą jų miestą. Ir čia susikryžiuoja ne vien dvi pasienio jėgos, bet ir platesnės galybės. Reikia atsiminti, kad šiuo laikui arabų lyga buvo įtraukta į arabų valstybę: Egiptas, Irakas, Jordanas, Libanas, Saudi Arabija, Sirija,

Jemenas, prie jų jungėsi Alžirija, Bahrain, Džibuti, Kuwait, Libija, Mauritania, Marokas, Omanas, Qatara, Somaliya, Pietų Jemenas, Sudanas, Tunisija ir Jungtinis Arabų Emiratų. Tai jau daugiau kaip šimtas milijonų. Negalima pamiršti ir Palestinos Išlaisvinimo organizacijos teroristų. O kai dar prisimename, kad daugelis šių arabų valstybių turi pasauliui būtinius žaliavos šaltinius, kai imame dėmesin, kad ir Sovietų Sąjunga savais išskaitiniais palaiko arabus, tai Izraelio padėtis su jo 3,690,000 gyventojų darosi nepavydėtina.

Žinoma, Izraelis turi viso pasaulio žydus savo užnugarį. O tai didelė finansinė, ekonominė jėga, turinti didžią dalį pasaulio spaudos ir televizijos savarankos. Toliau JAV-se žydų yra 5,781,000, taigi daugiau nei patiame Izraelyje. Jau vien dėl to Amerika yra suinteresuota Izraelio likimu, be to, Izraelis yra Amerikai ištikimiausias kraštas srityje, kuria JAV-bėms taip svarbi, kaip gyvybinio žaliavos šaltinis. Jei Amerika jau yra pareiškiusi, kad nebus abejinga dėl Irano likimo (turint galvoj Maskvos agresiją), tai dar labiau varkų valstybės yra labai suinteresuotos įvykiais pačiuose Artimuosiuose Rytuose, kurių benzinas suka didžiųjų valstybių pramonę, automobilių ir kitų mašinų judėjimą.

Izraelis savo padėtį labai gerai suvokia. Visos pastangos yra įtemptos krašto ekonominiams augimui, kariniam stiprinimui, kultūriniam pažangumui. Apie 85% Izraelio gyventojų yra susitelkę į 103 miestus, 13% kooperatyviniuose kaimuose, o likusieji bendruose ūkiuose — kibucuose, kurie iš dalies sudaryti kaip tvirtovės prieš užsienio pavojus. Apie Izraelį daug pagrindinių informacijų duoda Jeruzalėje išleista knyga "Facts About Israel". Izraelis, suvokdamas savo padėtį, uoliai ieško sau draugų pasaulyje. Per porą paskutinių dešimtmečių Izraelis susilaukė apie 22,000 studentų iš Azijos, Afrikos, Lotynų Amerikos ir Viduržemio jūros kraštų. Izraelis į kitus besivystančius kraštus yra išsiuntęs daugiau kaip 7000 ekspertų — patarėjų. Izraelis rūpinasi ir savo ribose gyvenančių arabų švietimu. Jei tose srityse 1948 m. tik apie 32,5% arabų vaikų lankė mokyklas, tai 1975 jau jų buvo 95%. Arabų mokyklose dirbančių mokytojų skaičius pakilo iš 300 į 7,000. Visame Izraelyje mechanizuojamas žemės ūkis ir net nežydų ūkiuose įvesta apie 2000 agrikultūros mašinų. Izraelyje gyvenantiems arabams nėra priverstinės tarnybos kariuomenėje.

Siekdamas stiprinti savo valstybę, Izraelis rūpestingai kviečia naujus imigrantus ir džiaugiasi, kad jų valstybėje, 1948 m. turėjusi tik 650,000 gyventojų, dabar padaugėjusi beveik penkis kartus. Apie 700,000 naujai atvykusiųjų yra žydai pabėgėliai iš arabų kraštų. Ypatingai rūpinamasi švietimu. 1977—78 m. septynias aukštąsias Izraelio mokyklas lankė 54,060 studentų. Reikia linkėti, kad, Egiptui vadovaujant, būtų rastas tinkamas žydu — arabų santykių išsprendimas, kas svarbu ne vien toms tautoms, bet ir visam pasauliui.

J. Pr.

BAUSMĖS RŪKORIAMS

Seniausiu rūkančiais buvo labai griežtai kovojama. Turkijoje rūkantysis būdavo baudžiamas taip: į nosies šnerves jam įstatydavo pypkę ir jį vedėdavo miesto gatvėmis.

Pagal 1638 metų dekretą par-

davinėjantiems tabaką Kinijoje nukiradavo galvas.

Rusijoje caro Ivano Rūščiojo laikais jiems nupiaudavo nosis, o caras Aleksejus juos tremdavo į Sibirį ir baudavo mirtim. Anglijoje — plakdavo ryškėmis, stindavo pypkę, tabaką, o plaukus ar barzdas nukirpdavo.

MADRIDO KONFERENCIJAI BESIRUOŠIANT

Pranešimas konferencijoje birželio 21, Brooklyne

(Tęsinys)

Prisimenant dabartinę tarptautinę politinę padėtį bendrai ir ypač Europoje, viltys, kad Lietuvos suverenumo atstatymui būtų susilaukta platesnio pritarimo, yra labai ribotos.

Tiesa, JAV Kongresas priėmė šią prasmę labai reikšmingą rezoliuciją, kurios išvadoje, tarp kitko pasakyta:

"Kad Kongresas yra nuomonės, kad prezidentas turėtų patikrinti tikrą ir nuosirdžią taiką Baltijos srityje ir Europoje bendrai, duoti instrukcijas Jungtinių Valstybių delegacijai 1980 m. Madrido Saugumo ir bendradarbiavimo Europoje konferencijos posėdyje, siekti Helsinkio Baigiamojo akto VIII principo liečiančio lygias teises ir tautų apsisprendimą, pilno vykdymo, kad būtų atstatyta Baltijos valstybių apsisprendimo teisė laisvai rinkimais Jungtinių Tautų globoje, atitrauktis visos Sovietų karinės pajėgos ir politini, administracinį ir policijos personalą iš Baltijos valstybių.

Kad Kongresas taip pat yra nuomonės, kad kol Baltijos valstybės taps nepriklausomomis, prezidentas per tarptautines komunikacijas agentūrą ir kitus JAV informacijos agentūrų kanalus turėtų daryti viską kas galima, atkreipti visoms valstybėms, Baltijos valstybių reikala per specialias radijo programas ir leidinius.

Kad Kongresas taip pat yra nuomonės, kad prezidentas turėtų naudoti tarpininkavimą vykdyti visas pastangas laimėti visų kitų valstybių paramą ir bendradarbiavimą, Baltijos valstybių nepriklaus-

DR. D. KRIVICKAS

somybės įgyvendinimui.

Tai yra išimtinai didelė ir įsakmi JAV Kongresoparama Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių nepriklausomybei atstatyti. Tačiau taip pat tektų nepamiršti, kad, nežinint JAV reakcijos dėl Sovietų Afganistano invazijos ir priemonių sustrumdyti Sovietų agresijos politiką, vis daugiau pasigirsta balsų, kad reikia grįžti prie detentės politikos ir SALT II, ratifikacijos. Visa tai rodo svyravimus JAV politikoje. Todėl tektų žiūrėti ir eventualiai daryti žygių, kad Kongreso rezoliucija neiktų tik deklaracija.

Atsakydamas į š.m. kovo 31 d. Vliko pirmininko laišką, Stephen R. Aielo, specialus prezidentas etniniam reikalams, pabrėžęs JAV tvirtą nusistatymą nepripažinti Baltijos valstybių neteisėtą inkorporaciją, kiek tai liečia būsimą Madrido konferenciją, jis tik gan bendrai pastebėjo, kad "mes ketiname pakartoti mūsų Pabaltijų susirūpinimą atitinkamai ryšium su mūsų parama Helsinkio Baigiamojo akto principams, liečiančiais žmogaus teises ir apsisprendimą".

Kitas Lietuvos bylos aspektas yra žmogaus pagrindinių laisvių ir teisių apsaugos problema okupuotoje Lietuvoje. Nors Sovietai šią sritį laiko išimtinės jurisdikcijos sritimi, šių teisių ir laisvių gynimas gali būti vykdomas dvejopu būdu. Pirmą, galima išnaudoti visąs priemones, kurias teikia Lietuvos priimta teisinė Sovietų sistema, pvz. petičijų sistema. Valdomeji gali kreiptis į

aukštesnes instancijas, prašydami atitaisyti jų atžvilgiu padarytus neteisėtumus. Mes matome, kad šia petičijų teise Lietuvos gyventojai plačiai naudojami. Nuolatinis padarų įstatymų laužymų priminimas veikia ne tik gyventojų, bet ir valdančiųjų sąmonę. Ši priemonė šiuo metu yra tuo paveikesnė, nes radijo ir televizijos dėka pasiekia ne tik Lietuvos gyventojus, bet ir sveturi keliami pažeidimai yra viešai žinomi. Šias petičijas tektų atrinkti ir įteikti konferencijos dalyviams, išvėstus į prancūzų ir vokiečių kalbas.

Katalikų Bažnyčios vaidmuo, ginant žmogaus teises, yra ypatingai svarbus. Bažnyčios reikšmė šioje srityje ypatingai išryškino dabartinis popiežius savo enciklikoje "Žmogaus Atpirkėjas" ir savo kalboje Jungtinių Tautų visuotiniame susirinkime. Šioje srityje gražų darbą atlieka kun. Kazimieras Pugevičius. Paprastai kasdieniniai faktai rinkti ir paskelbti ypač katalikų Kronikose įtikimiau byloja negu geriausiai pagristos tezes apie sąžinės laisvę. Tuo būdu žmogaus pagrindinių teisių gynimo problema pristatoma kaip bendrinė ne tik Europos, bet ir visos žmonijos problema.

Šiuo požiūriu mes galime susilaukti platesnio pritarimo iš eilės valstybių.

Ryšium su sąžinės ir religinės laisvės problema norėčiau priminti pilietinių ir politinių teisių tarptautinės sandoros 18 str.:

"1. Kiekvienas turi teisę į minties, sąžinės ir religijos laisvę. Šioji laisvė turi apimti laisvę turėti ar priimti religiją ar įsitikinimą savo paties pasirinkimu ir laisvę atskirti ar kartu su kita, viešai ar privaciai, pareikšti savo religiją ar įsitikinimą malda, apeigomis, praktika ar mokymu.

2. Niekas neturi būti pajungtas prievartai, kuri kenktų jo laisvę turėti ar pasirinkti religiją ar įsitikinimą savo paties pasirinkimu.

3. Laisvė pareikšti savo religiją ar įsitikinimą gali būti pajungta tik tokiais apribojimais, kurie yra nustatyti įstatymu ir yra reikalingi apsaugoti viešąją saugumą, tvarką, sveikatą ar moralės dėsnius ar kitų asmenų pagrindines teises ir laisves.

4. Valstybės, šios Sandoros šalys, imsis priemonių, kad būtų respektuojama tėvų teisė už globėjų laisvę, kad jų vaikų religinis ir moralinis auklėjimas būtų suderinamas su jų įsitikinimais".



Afganistano laisvės kovotojai labai džiaugėsi paėmę į nelaisvę Sovietų tanką

Deja, šios sandoros JAV nėra ratifikavusios.

Kokių būdu galėtų būti geriausiai pateikti religinės laisvės suvaržymai ir veikiančių nuostatų pažeidimai, gal geriausiai galėtų nustatyti religinės organizacijos. Teiktų daryti pastangų, kad Vatikano atstovas iškeltų religinės laisvės pažeidimus okupuotoje Lietuvoje. Religinės ir sąžinės laisvės gynimas turėtų būti kiek galima daugiau atskirtas nuo politikos ir pristatytas tik kaip tikėjimo ir sąžinės laisvės reikalas.

Jau paskutiniame VLIKo seime esu kėlus reikalą dėti daugiau pastangų pačioje Europoje, kad Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų Sovietų pavergtų tautų laisvės ir nepriklausomybės atstatymas taptų integruline Europos taikos dalimi.

Konferencijai susirinkus Madride, Europoje padidės susidomėjimas Europos taikos išlaikymo problema. Todėl siūlyčiau, kad būtų parūpinta ši dokumentacija anglų, prancūzų ir eventualiai ispanų kalbomis.

— JAV Kongreso ir taip pat Kanados rezoliucijos Pabaltijos valstybių reikalui.

— 45 lietuvių, latvių ir estų pareiškimas su slapto sovietų ir nacių Vokietijos susitarimų priedais, liečiančiais Lietuvą.

— Politines bylas: Petkaus, Gajausko, Sadūnaitės, Plumpos ir kitų.

— Trumpa pogrindžio spaudos apžvalga:

— Oficiali rezistencija Lietuvoje: Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komitetas, Helsinkio grupė ir eventualiai pogrindžio Laisvės lygos pareiškimas.

— Europos Tarybos patarimojo susirinkimo rezoliucija Pabaltijos valstybių reikalui 1960 m.

— Šią medžiagą reikėtų išsiųnti svarbiausiems Europos laikraščiams ir radijo tarnyboms, pirmoj eilėj "Radio Liberty".

(Pabaiga)

POGRINDŽIO LEIDINYS

Užsienio spauda pasiekusiomis žiniomis, Leningrade pasirodė naujas moterim skirtas pogrindžio leidinys: "Moteris Rusijoje".

Šio pogrindžio leidinio pirmame numeryje yra specialus skyrius, kuriame nagrinėjami moterų vaidmuo ir uždaviniai Bažnyčioje. Kituose leidinio straipsniuose svarstomos tokios temos: Moteris ir šeima, šeimos irimas Sovietų Sąjungoje, kalnimo sąlygos sovietų kalėjimuose, bauginantys auklėjimo metodai sovietų vaikų darželiuose, sovietinės auklėjimo sistemos skandalingi požymiai ir kitos temos. Pirmąjį moterim skirtą rusų pogrindžio leidinį redaguoja dailininkė, poetė ir rašytoja Goričeva ir rašytoja Molochovskaja.



Vakarų Vokietijos kancleris Helmut Schmidt, lankydamas Maskvoje, nuvyko į ten esančias vokiečių karių kapines, pagerbė žuvusius ir padėjo vainiką

ANTRAS PASAULIS

ALOYZAS BARONAS

(Ištrauka iš to paties vardo humoristinio romano)

Vietos išgalvotos, bet jose tikrai gyvena, nors ir ne tikrais vardaais sužymėti, šie antro pasaulio žmonės.

— Vyžota, lopyta mano Lietuvelė, bet mano! Lininiai, arieliniai, mėslučiai, dažnai padleci tie lietuviai, bet — mano broliai! Lietuvos istorija temdavo mums legendą, o kultūrą paliko mums paties po pusės tūkstančio metų iniciuoti, bet ta istorija — mano!

2 Vaidzantas

— Aš profesionalas, o juk visi žinot, kad senas kareivis nemiršta.

— Išling įėjo laikraščiu nešinas jaunas, gražiai atrodoš vyriškis.

— Va, ir mūsų artistas Garnius, — pasakė Tamas. — Kaip su darbiais?

— Paskaitės laikraštį apžiūrėjau pora vietų, bet, acū Dievi, niekur nepriėmė, — taigi dar viena diena laisvės.

Tie žodžiai nelabai patiko Tamui, norėjo klausti ką įpilti, bet tuo metu Skripkus tarė:

— Gal išgersi alaus, čia dabar bedarbių klubas. Aš tave seniai pažįstu. Man rodo, mūsų pulke kartą vaidinai.

— Vaidinau, tai vaidinau. Ir dar pora kartų kareiviams skaičiau. O čia jau dirbau, šaldytuvam izoliacijas dėjau, bet kai ekranų truputį išpiovė, tai nebegrižau atgal. Iškosiu kur lengviau, nereiks ant linijos.

— Dirbti negali, bet gerti gali, — pastebėjo svečiu nepatenkintas Žaklys, nes juo daugiau prie Skripkaus kasos prisės, juo trumpiau šis balius tės.

— Galui, bet ne po tiek daug, kiek tu, — beveik neįsiseidė aktorius. Jis lyg niekur nieko pasiekė užfundytą butelį, prisipildė stiklinę ir godžiai nutraukė pora gurkšnių.

— Taigi, operacija pavyko, — vėl neiškentė nekastelėjus Žaklys.

— Užgrūdintas skrandis, į sveikatą, — pakėlė stiklą aktorius, visai nekreipdamas dėmesio į užgauliojimus.

— I sveikatą, kad greičiau darbo rastume. Aš atvykau iš Omahos, — nugrėdė stiklą Skripkus, — jei Chicagoje nerasiu darbo, tai nerasiu visame pasauly.

— Žinoma, kaip pirmadienį saulė teka, — patvirtino barininkas.

Po to aktorius, ilgai kišenėse pasikrapštelėjęs, surado dolerį ir visiems užsake alaus. Ir kai jau visi truputį įsmilko, pajuto nuostatų norą iškoti darbo.

— Kad ir po dolerį ir penkis centus į valandą gauni, net keturi buteliai alaus, — skaičiavo Žaklys.

— Per dieną gauni tada jau aštuonis dolerius, visą savaitę yra iš ko išgerti ir dar kiek lieka, — entuziastiškai skaičiavo. Skripkus būsimus pinigus.

— Kai rasim darbo, tai visko bus, — kalbėjo aktorius, — bet kol nėra, tai nėra, tai reikia pasidėti ir pasikalbėti. Kol čia žmogus gyvena.

— Karą laimėjus reikia pasidžiaugti, — pritarė barininkas.

— Aišku, kad laimėjom, gyvas likai tai ir laimėjai, — profesionalas karys sutiko su tvirtinimu.

— Svarbiausia dabar surasti darbo, — beviltiškai kišenėje pinigų ieškodamas kalbėjo Žaklys, su liūdesiu žvelgdamas į vis mažėjančią Skripkaus žalių dolerių krūvelę.

Visus pagavo darbo ieškojimo ir uždarbių skaičiavimo nuotaika. Visi sėdėjo ir niekas nesiryzėjo pajėti net ir už poros blokų esančius fabrikus. Visi skaičiavo algas ir planavo. Amerika, laikykit, kai pradės tie vyrai dirbti, ištiks visus nedarbas, jei visko prigamins per savaitę. Tik šitokie vyrai iškėlė naujojo krašto gerovę.

— Jeigu akordinio darbo gauni, tai kad pavarai, tai pinigų nėra kur dėti, — papulsiu tūp aiškino Žaklys.

— Žinoma, kartais sunku, reikia skubėti, pajusti ritmą, bet mes europiečiai greičiau įsisavinimam darbo eigą, negu amerikiečiai, akademiškai kalbėjo aktorius.

— Suk juos visus velniai su visom linijom, aš tai jau niekur nešukubėsiu, aš būsiu dženitorium, sugriaudamas gamybines perspektyvas kalbėjo Skripkus. — Jeigu mažiau moka, anot vieno rašytojo Jankausko veikėjo, tai mažiau pragerti reikia.

(Bus daugiau)

APIE LAIKĄ IR ŽMONES PRIE MICHIGANO EŽERO

Reportažas iš Union Piero

Cia skelbiamas įspūdingas ža-
dėjau suglausti "Dviejų horizon-
tų" skiltį. Bet Chicagoje beveik
šimt, lietuviškasis gyvenimas
taip smarkiai virė, kad jokių bū-
du nebepajėgiau ten prisėsti prie
rašomosios mašinėlės ir surišti
pirmadienio skiltį. Pavėlavęs
bandau grįžti prie savo pamėg-
tojo, bet jau primiršo žanro —
reportažo.

Su malonumu žvelgiant į pra-
bėgusias atostogas, ypač prisie-
mama Union Pier vasarviečių
miestelis, kur Vik. ir Alg. Karai-
čių prieglaudoje "Gintaro" va-
sarvietėje teko praleisti kelias
mielas atostogų dienas. O tai bu-
vo tas laikas, kai oficialus va-
saros sezonas dar nebuvo
prasidėjęs, kai "Gintare" ir ki-
tur tesimė tik vienas kitas va-
sarotojas, kai visur viešpatavo
ramybė ir girdėjosi amigus Mi-
chigano ežero ošimas.

Union Pier vasarviečių mie-
stelyje lietuviai ypač pradėjo lan-
kytis, 1960 m. V. ir A. Karai-
čiams čia įsigijus didelę komer-
cinę "Gintaro" vasarvietę. Rodo-
s, apie tą laiką, ar kiek ankš-
čiau, Union Piere buvo įsikūrę
Lengvinai, vėliau Odiniai, Dim-
galios ir kiti. Netrukus ten išau-
go komercinės vasarvietės, o
"Gintare" įsisteigė ir palyginus
moderni bei prieinama valgykla.
Tad "Gintaras" ir tapo lietuviš-
ko Union Piero centru.

Ir man su šeima pasitaikė pro-
ga čia atkakti 1961 m., kai "Gin-
taro" vasarvietėje vyko Lietuvos
fronto bičiulių studijų dienos.
Kiek daug tada mūsų čia susibū-
rė, kokios įdomios vyko paskai-
tos, simpoziumai, Lietuvos Lai-
kinosios vyriausybės 20 m. mi-
nėjimas. Tada po "Gintaro" so-
dus vaikščiojo, čia paskaitas

skaitė bei simpoziumuose daly-
vavo neužmirštami idėjos drau-
gai: prof. J. Brazaitis, Levas
Prapuolenis, dr. Pr. Padalis,
žurn. St. Daunys ir visa eilė ki-
tų. Deja, šiandien nė vieno iš jų
nebėra gyvo, ir kai aš birželio
mėnesio saulėje vaikštau tais pa-
čiais keliais, man vėl iškyla anie
žmonės, anie metai.

"Gintaras" šiemet švenčia 20
m. sukaktį, ir mums su žmona
teko kaip tik dalyvauti istorinio
sezo atidaryme. Kai paklausiau
"Gintaro" savininką A. Kara-
itį, kas per tuos dvidešimt me-
tų paliko giliausią įspūdį, ilgai
negalvojęs, atsakė, kad Lietuvos
fronto bičiulių 1961 m. studijų
dienos. Kartu neužmirštant ir
fakto, kad po to dar vyko nema-
žai ir savotiškai įdomių šalių,
inžinierių ir kitų organizacijų su
važiavimų bei iškilmių, palikusių
bei paliekančių taip pat savitus
įspūdžius bei prisiminimus. Per
20 m. "Gintare" vyko nemažai ir
kultūrinių renginių. Kas domisi
praeitimi, teigė, "Gintaro" va-
sarvietės garažą, ir jo sienose pa-
matys dešimtis įvairių renginių
plakatu, rūpestingai surinktų
bei išsaugotų.

Malonu nuo "Gintaro" va-
sarvietės kranto nusileisti stato-
kais laiptais per keliasdešimt
pakopų žemyn į paplūdimį. Čia
vėl iškyla šimtai prisiminimų:
kiek humoristinių posmų šitam
paplūdimyje sukūrė dr. S. Aliū-
nas, kiek juokų prikrešdavo
anų dienų "peklininkas" rašy-
tojas Alb. Valentinas, kiek čia
susitikta bei prišnekėta ir su
kitais bičiuliais, ypač su J. Ja-
nušaičiu. Čia gimdavo "Ešerio
uodegos" posmai, kurių "Gin-
tare" atostogaudami išleisdavo
Alb. Valentinas ar J. Janušai-



Prezidentas Jimmy Carteris sveikinasi su dr. Antanu Razma specialioje au-
diencijoje, kurioje buvo tariami žmonių sveikatingumo išaiškinimo reikalai.

tis. Išblukę "Ešerio uodegos"
posmai dar ir šiandien tebekabo
"Gintaro" vasarvietės skelbimų
lentoje, bet naujų laidų jau nie-
kas nebesudėdavo. J. Janu-
šaitį "Gintare" tik retkarčiais
tepamatysi valandai kitai čia
užkylus, nes poilsui turi pui-
kus namus Floridos Daytonoje.
Ir mano neperskiriamo bičiulio
rašyt. Alb. Valentino jau eilė
metų nebėra gyvųjų tarpe. Kai
nusimaukęs ežere ir pagulėjęs
smėlyje laiptais kyla į "Gin-
taro" vasarvietės pavėsingą sodą,
man vis prisimena "peklininkas"
Alb. Valentinas. Porą me-
tų prieš mirtį nebepajėgdavo
vyras tais laiptais iš karto už-
lipti: vis sustodavo atsidusti.
Aš gi laimėjau šiais metais užli-
pti be atsidusimo ir kartu pa-
galvojau, kad už poros metų
Dievulis gal leis vėl "Gintare"
apsilankyti. Juoba, kad, čia va-
sarojant, ypač Alg. Karaitis ir
jo žmona visada stiprina sveiku
lietuviškų maistui, nes pats yra
dr. J. Adomavičiaus vadovauja-
mo Aludovo vienas iš veikėjų.
Tik vietoj giros sveiku alumi
pavaišina.

Prieš keliolika metų man ap-
silankius "Gintare", jo savini-

Minsko mėsos pirklys buvo ki-
les iš Vilniaus krašto, bet tikras
litvak. 1912 m. dar tik jaunuo-
lis atvyko į JAV. Vargu, daug dir-
bo, kol išmoko kalbos ir amato.
Susitaupe, vedė, užaugino ir iš-
mokė 4 sūnus: dantų gydytoją, ve-
terinarijos gydytoją, profesorių.
Tik jauniausias padeda tėvui. Kai
aš sakiau, kad jo sūnūs genijai ir
labai gabūs, jisai atsakė labai pa-
rastai: Jis pirštu rodė ir galvą ir
dėlną ir sėdynę, sakdamas, kad
yra svarbu turėti galvą, bet dar
svarbiau užpakalį, t. y. kantry-
bę — ištvėrė. Broliuk, taip jis
mane vadino, mano sūnūs yra
normalūs vyruklai, bet turi gerą
mamą. Ji iš daržovių su kaulais
virė sriubą. Mes visi valgėme su
juoda duona ir įvairių prižiūrėto,
kad mes dirbtume savo darbus.
Taip metai po metų vaikai už-
baigė mokslius.

Kaip laikraščiai rašo, lietuvių
ir žydų atstovai tarėsi. Labai gra-
žu. Mūsų visų brangi Lietuva, ku-
rią didieji kaimynai mindžioja ir
mus bando suskaldyti, supykinti.
Jei žydų hajudėl susidėjo su
raudonu okupantu ir jei lietuvių
atskalos su vakaru barbaru, tai
degeneruotos grupelės.

Kaip darniai laikmės ligi
1940 metų. Išmintingieji vyrai,
rūpinkimės, kad tas brangus kraš-
tas vėl gautų laisvę, kad visi iš
ten kilę galėtume laisvai lan-
kytis ir augti.

Kaip darniai laikmės ligi
1940 metų. Išmintingieji vyrai,
rūpinkimės, kad tas brangus kraš-
tas vėl gautų laisvę, kad visi iš
ten kilę galėtume laisvai lan-
kytis ir augti.

SS

kas A. Karaitis užsiminė, jog
norėtų, kad čia vasaros sekma-
dieniais būtų laikomos lietuviš-
kos Mišios. Užsiminiau apie tai
Lietuvos Dukterų draugijos įkū-
rėjui bei kapelionui kun. dr. F.
Gureckui ir reikalus bematant
buvo sutarkytas: per kelis me-
tus "Gintare" Mišias atnašau-
davo kun. dr. F. Gureckas, su-
rinktas aukas skirdamas per
L. Dukterų draugiją lietuvių
šalpai. O kai šis dėl susidari-
sių sąlygų jau negalėjo atvykti
"Gintare" Mišių atnašauti,
jas toliau atnašavo ir tebeatna-
šauja lietuviai jėzuitai. Bet
vaikštant apie tą vietą, kur va-
saros sekmdieniais iškyla al-
torius, vėl prisimena jau mirę
kunigai, čia atnašaudavę Mi-
šias ir sakydavę pamokslus. Bū-
tent, kun. dr. F. Gureckas, jė-
zuitai kun. J. Raibūzis ir kun.
K. Pečkys, kiles iš tų pačių
Kybartų, kaip ir "Gintaro" sa-
vininkas A. Karaitis. Tad kiek
prisiminimų apie jau išsiskyrus-
ius iš mūsų tarpo, nors, kol
kas paminėjus tik nedidelę jų
dalį. O kur tėviškasis dailininkas
J. Pautienius, kiekvieną va-
sarą čia regėtas, kur kiti? Lai-
kas bėga, mūsų gretos retėja.
Bet jos neretėja "Gintare". Į
mirusių vietą ateina nauji žmo-
nės, nauji veidai: renkasi jauni
inžinieriai, lauko ir stalo teniso
mėgėjai, renkasi saulės ir lie-
tuviško skanaus maisto pasiil-
gę jaunimas, ir sezono metu
(Nukeita į 5 pusl.)

Paieškosimas

Paieškomas ANTONAS DODA, apie
1950 m. laukęs Vasario 16-tos lietuvių
gimnaziją Huettelfelde, Vak. Vokietij-
oje. Atsiliepti rašant: Ev. Fedaras,
199 Garloch Ave., Winnipeg, Man.,
Canada R3B-2T5.

Oro vėsinantumas, šaldytuvams, viri-
mo krovinis, boileriams. 24 valandų
tel. Skambinkite dabar — 224-5000.

ELMORE'S HEATING & COOLING
6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

2 ELEGENTISKOS SALES

Banketams, Vestavoms ir Kitiems
Pobūviams

MR. ANTHONY'S
7848 W. Irving Park Road
1 blokas į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 463-2106 arba AL 2-9408

Rita ir Petras Dūdai, Savininkai
Kviečia užsakyti salę dabar, kol dar
yra laisvų vietų.
Geras patarnavimas — puiki vieta.
Skandūs valgiai. Prieinamos kainos.
Vieta automobiliams pastatyti.

SS

REAL ESTATE

Residencijoms ir Komercinėms Nuosavybėms
Apartmentai • Kondominijai • Nuomavimas
FLORIDA REAL ESTATE
Angela E. Karnienė
REALTOR • BROKER • NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, FL 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakarais (813) 345-2736

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

Apylankė 72-os ir Whipple.
Labai svarus 2-ju miegamų mūri-
nis namas. Daug priedų. \$52,000.
Skambinti — 925-9250

Savininkas parduoda puikų 7
kamb. mūrinį-med. 2-ju aukštų
Georgian stiliaus namą Marquette
Parko apy. \$80,000.00 arba ge-
riausias pasiūlymas.
Skambinti — 767-7106

NAUJA VIETA

Susitarti telefonu
Valdis Real Estate
2644 W. 69th Street
Tel. 737-7200 ar 737-8534

5 Kambarių "ranch" stiliaus namas.

3 miegamieji, 2 vonios. Kitiškai vi-
suose kambaruose. Įrengtas rūsys. 2
mas. mūr. garažas, šoninis įvažiavi-
mas. Pietvakarių miesto dalis.
Skambinti 582-8274

MARQUETTE PARKE
parduodamas 1½ aukšto mūr. na-
mas arti 71-os. Arti parko
Skambinti — 436-1096

Lietuviškas restoranas su namu ir
gėrimais Marquette Parko rajone.
Labai geras biznis. Lengvos pirkimo
sąlygos.
2 butai — medinis. 68 ir Maple-
wood. Labai tinka giminingoms še-
imoms.
Mūrinis bungalow Brighton Parke.
15 metų. Dėl ligos reikia skubiai pa-
tuoti. Geras pirkimas.

SIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
Notary Public
2951 W. 63rd Street
Tel. 436-7878 ar 839-5568

NEIGHBORHOOD
RENTAL
S.A.
We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDUOTI
Kreipkitės į
BUDRAITIS REALTY CO.
6600 S. Pulaski Road
Tel. — 767-0600
Independently owned and operated

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas

Draudimai — Valdymas
INCOME TAX
Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS
J. BACEVICIUS
6529 S. Kedzie Av. — 778-2233

DEMESIO

VIZITINIŲ KORTELIŲ
REIKALU

★
Vizitinių kortelių naudojimas yra
gražus paprotys. Biznieriui jas pla-
čiai naudoja. Bet tinka ir visų luo-
mų atstovams turėti gražias vizit-
tines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" adminis-
traciją visais panašiais reikalais.
Būsime patenkinti mūsų patarnavi-
mu.

Kreipkitės į "Draugo" adminis-
traciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629

Pernakite "Draugą", duokite
jį kitiems pamėškalyti.

MISCELLANEOUS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
ir kitus kraštus
NEDZINSKAS, 4050 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5880

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir patalysimai. Vir-
tutes ir vonios kabinetai. Kerami-
kos ir kt. plytelės. Glass blocks.
Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra.
Į automatą galit kviesti lietuviškai
palikit pavarde ir telefonu.

SERAPINAS — 636-2960

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir
kitus daiktus. Ir iš toli miesto lei-
dimai ir pilna apdrauda.

Tel. — WA 5-3063

VALOME

KILIMUS IR BALDUS
Plaukame ir valkvojame
visų rūšių grindis.

BURNYS — Tel. RE 7-5168

M. A. ŠIMKUS

INCOME TAX SERVICE
NOTARY PUBLIC
4259 So. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI
GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, PILDOMI
PILYTIŲ PRASYMAI ir
kitokios blankai

! Įvairių prekių pristatymas ne-
brangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valentinas

10% — 20% — 30% pigiau mokėti
už apdraudą nuo ugnies ir automo-
bilų pas mus.

FRANK ZAPOLIS

Tel. — GA 4-8654

3208½ West 95th Street

TELEVIZIJOS

Spaivotos ir paprastos. Radijai,
Stereo ir Oro Vėsinantuvai.
Pardavimas ir Taisymas.

MIGLINAS TV

2346 W. 69 St., tel. 776-1486

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas
įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

NAMŲ APSITVARKYME

Ruošiate ką perstatyti, pakeisti,
atnaujinti. Garažą. Viduje ar iš lauko
namo. Rūpinatės? Visuomet čia Jums
su patyrimu, už prieinamą kainą pa-
dės, skambinant po 6-tos v. vakaro

TEL. — 476-3950

VIZITINIŲ KORTELIŲ

REIKALU

★

Vizitinių kortelių naudojimas yra
gražus paprotys. Biznieriui jas pla-
čiai naudoja. Bet tinka ir visų luo-
mų atstovams turėti gražias vizit-
tines korteles.

Kreipkitės į "Draugo" adminis-
traciją visais panašiais reikalais.

Kreipkitės į "Draugo" adminis-
traciją visais panašiais reikalais.

DRAUGAS
4545 W. 63rd St.,
Chicago, Ill. 60629

Pernakite "Draugą", duokite
jį kitiems pamėškalyti.

VYRAI IR MOTERYS

REAL ESTATE SALES

Small but expanding firm looking
for enthusiastic and energetic sales
persons who are also looking for
potential growth in their careers.
Offering liberal commissions, train-
ing and educational programs.
Phone for interview 755-1010

HELP WANTED — MOTERYS

SECRETARY

FULL TIME
To work for our new Rabbi at Beth
Emet Synagogue in Evanston. Good
typing, shorthand, dictaphone and
office skills required.
CALL STAN MAY 869-4230
Between 10 a. m. & 4 p. m.
Monday thru Friday

PARDAVIMUI

ZEBRA RUG

Grevies rug, African lion
rug & assorted heads. Only
serious need call 420-8203

ISNUOMOJAMA — FOR RENT

FORD CITY APARTMENT — Lovely
2 bedrms. 2 baths. 2nd fl. View of
court and fountain. \$395.00. per mo.
Pool and tennis membership avail-
able. Tel. 248-5003.

ISNUOM. 4 kambarių butas 2-me
aukšte. 2419 West Marquette Rd.
Apžiūrėti galima tik susitarus —
Tel. — 737-4694

ISIGYKITE DABAR

Gyvenimo nuotrupos

Nauja
Sofijos Ambrozavičienės
 knyga

Įdomiai parašdytos gyveni-
mo iškarpos iš nepriklausomos
Lietuvos, Vokietijos stovyklų ir
Amerikos gyvenimo.

Kaina su persiuntimu \$4.85
Gautama Druage, Marginiuo-
se, Vaznelio krautuvė ir kitur.

Knygos mylėtojams — tikra
dovana.

PETELISKIŲ SALA

Milda Kvietkytė
(Paskos ir valdžiai vaikams)

Ilustravo dail. Ada Korsakaitė-
Sutkuvienė. Išleido Pasakų Fon-
das 1979 m., 64 pusl. Kaina su
persiuntimu \$4.85.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 24 ct.
valetijos mokesčio.

Liaudies menas ir kultas

"Drauge"

Dienraščio "Draugo" adminis-
tracijoje galima pasirinkti į-
vairių liaudies meno darbų: me-
džiū, keramikos, drobės, taip
pat gražiai papuoštų lėlių.

Apsilankykite į "Draugo" ad-
ministraciją, iš pasidžiūrėkite. Gal
rasite kai ką padovanoti savo
giminėms ar draugams.

"Draugo" adresas: 4545 West
63rd St., Chicago, Ill. 60629.

FELIKSAS BREMERIS

SKAMBANTIS LAIKAS

Lenktynės ir šypsenos. Gyvenimo
bangos. Vėdu į Lietuvą. Elėrak-
čiai svetimos kalbos. 72 pusl.
Spaudė Morkūno spaustuve. Kaina
su persiuntimu \$3.48.

Užsakymus siųsti "DRAUGO"
adresu.

MOSŲ KOLONIJOSE

Milwaukee, Wisc.

LIETUVIŲ VEIKLA

Formalaus basiojo birželio įvykių minėjimo savųjų tarpe Milwaukee LB neruošė, kadangi netolimame Racine mieste Altos skyrus tai puikiai atliko. Vertėta buvo užsimota šį įvykį išskirti viešumon amerikiečių spaudoje. ALB tarybos nariui ir LB vice-pirmininkui V. Janušoniui pavyko patalpinti gan ilgą ir išsamią savo straipsnį didžiame „Milwaukee Journal“ laikraštyje birželio 15 d., t.y. sekmadienio laidoje, užvardintą „Lietuvos basius atsiminimai lieka gyvi“. Straipsnyje V. Janušonis grafiškai pristato tų tragiškų įvykių eigą, apibūdina keblią lietuvių tautos padėtį tiek komunistų, tiek nacių laikais, o baigdamas primena amerikiečių visuomenę ryškiai didėjanti Sovietų Rusijos pavojų laisvajam pasauliui Afganistano įvykių pasekmėje ir perspėja kad, jei nebus laiku atsibusta ir ginkluotės susigriebta, žiaurus pavertų tautų likimas ištiks ir likusį laisvąjį pasaulį, neišskyrus ir JAV-ų.

Birželio 24 d. CBS televizijos tinklas per visą Ameriką antrą sykį rodė Simo Kudirkos šuolio į laisvę filmą. Šiam įvykiui pagarsinti Milwaukee Liet. Bendruomenės vardu mažą aktyvistų grupelę, susidedanti iš Vyt. Janušonio, Vyt. Kapočiaus, Rimos Kazemėkaitės ir Gražinos ir Rolando Paeglių, suredavo iš išsiun-

visus kitus pagedavimus.

Susidarę įspūdis, kad tokie etniniai grupių susirinkimai neneš daug naudos, išskyrus tai, kad delegacijos nariai pajunta mūsų nuotaka. Per visus tuos pasitarimus ir diskusijas niekas nesekretoriavo ir niekur neuzregistravo išskeltų minčių. Atrodo, kad delegacijos ir komisijos nariai vienas pro vieną ausį jėna, o pro kitą išėina. Sunku pasakyti, kiek galvoje pasilieka. Turėdama tai mintyje, JAV Lietuvių Bendruomenės krašto valdyba paruošė 10 puslapių memorandumą, kurį suredavo pirmoji vicepirmininkė politiniam reikalams Aušra Zerr. Memorandumą pačiam delegacijos pirm. dr. Max M. Kampelmanui įteikė LB krašto valdybos pirm. Vytautas Kutkus. Memorandumo iškeliami pagrindiniai klausimai: teisų lietuviams paneigimas laisvai apsispręsti valstybinių klausimų, rusų kolonizacija ir pagrindinių žmogaus teisų laužymas. Be to, prie memorandumo buvo prijungtas 45 pabaltiečių memorandumas, kuriame reikalaujama laisvo apsisprendimo teisų. Buvo įteikta ir kasmet JAV Lietuvių Bendruomenės išleidiama knyga „The Violations of Human Rights in Soviet-Occupied Lithuania“. Dr. Max M. Kampelman pats dėdėjo perskaityti memorandumą, o knyga — perduoti savo delegacijos tarnautojams, kad ją gerai išstudijuotų. Tikėkimės, kad jis tai padarys.

tinėjo amerikiečių spaudos, radijo bei televizijos agentūroms informacinį atsišaukimą (press release), kuriame stengiasi patraukti žinių agentūrų dėmesį į filme praleistus arba nutylėtus faktus, pvz. amer. žurnalistų bei atstovų ir senatorių pastangas bei išskirti viešumon dabartinę sunkią padėtį, kurioje yra atsidūrę visi tie žmonės, kurie bet kaip buvo prisidėję prie Kudirkos bylos išrišimo ar jo šelpimo okupuotoje Lietuvoje ar Sovietų Rusijoje. Pastarųjų tarpe yra A. Scharovas, S. Kovalevas, B. Gajauskas ir Birutė Pašilienė. Pirmieji keturi jau Sovietų režimo nubauti — areštuoti, nuteisti, kalinami arba ištremti, paskutiniai, t.y., Pašilienė, nors sovietinio režimo persekiojama, bet dar laikosi, kadangi jos padėtis gerai žinoma ir yra sekama JAV kongrese Gražinos Paegliuės pastangų dėka, palaikant gerus ryšius telefonu su Pašilene ir nuolat painformuojant įtakingus JAV atstovus bei senatorius Washingtono.

Į tą minėtą informacinį atsišaukimą atsiliepė keli spaudos atstovai, kelios radijo stotys, ku-

rios prieš paties filmo rodymą transliavo platesnius pasikalbėjimus su Gražina ir Rolandu Paegliu. Vietinė CBS tinklo stotis tuoj po Kudirkos filmo taipgi rodė pasikalbėjimą su Paegliu su namuose minėtomis temomis. Pažymėtina, kad Gražina ir Rolandas Paegliai buvo vieni iš pirmųjų ir pagrindinių Simo Kudirkos laisvinimo bylos rėmėjų ir yra vaizduojami tame Kudirkos filme. Jie yra sukūrę gražią pabaltietišką šeimą ir yra gyvi pavyzdžiai, ko gali pasiekti pavieniai asmenys, jei netruksta sumanumo, užsispyrimo ir jei nesigailima daug darbo, rūpestio bei išlaidų. Milwaukee lietuviams laimė turėti tokius ryžtingus veikėjus ir garbė turėti progą jiems talkininkauti kovojant su mūsų tautos engėjais. V. Janušonis

SPROGIMAS NAME

Siaurinėj Chicago daly pirmadienį vakare įvyko sprogdymas namuose 1907 W. Larchmont. Manoma, kad sprogdymas buvo dėl praveržusių dujų. Keturi žmonės apdegę, vienas sunkiai. Nugabentas gydyti į Lojolos universiteto ligoninę Maywoode.

Buvusiai mano mokytojai

A. + A. Prof. Aldonai Augustinavičienei mirus, jos vyrui **JUOZUI**, abiemis **DUKROMS**, seseriai **BIRUTEI SMETONIENEI**, broliams **NASVYČIAMS** ir visiems giminiams reikiu giliausia užuojautą.

Rita Balytė

Šviesaus Atminimo

A. + A.

IDAI BUDGINIENEI

mirus, nuolatini užjaušame skausmo prisilgtus jos **MOTINELĘ, DUKRĄ, SŪNUS, brolių EMILĮ ir JULIJĄ SINKIUS** su šeimomis, **VLADĄ ASMONĄ** ir kitus gimines.

Santa Monica, Kalifornija

LAIMUTĖ GRAUŽINIENE
MONIKA LEMBERTIENĖ
ANTANINA LUKSIENE
ELVYRA IR PETRAS PAMATAČIAI
GRAŽUTĖ IR ALOYZAS SIRUČIAI

PADĖKA

Ir planai ateitai ir žemiškojo gyvenimo viltys Dievo valios tapo išjungti mūsų brangiam šeimos nariui

A. + A.

Indrei Marijai Damuštei Čepulienėi

8 m. birželio mėn. 7 dienos 4:45 val. vakarą.

Mūsų skausmu dalinosi šimtai draugų. Jiems visiems norime išreikšti viešą padėką.

Dėkojame Sv. Jurgio parapijos vikarui kun. V. Bacevičiui ir N. P. Švč. M. parapijos klebonui kun. G. Kijauskui, kurie tų paskutinių dešimties dienų laikotarpyje Clevelando Klinikose ją lankė ir teikė dvasinės stiprybės.

Dėkojame Clevelando ir Detroito liet. radio valandėlių vedėjams už jautrius žodžius perduodant a. a. Indrės Marijos mirties žinią visuomenei.

Už birželio mėn. 9 d. atsisveikinimo valandą su a. a. velione Jakubausko koplyčioje, Clevelande, dėkojame kun. B. Ivanauskui, Sv. Jurgio parapijos klebonui, kun. Ged. Kijauskui, S.J., a. a. Indrės draugams, „Giedros“ korporacijos nariams: Ramunei Sirvaitytei, Teresei Idzelytei Berzinskienei, Aldonai Balčiūnaitei Zorskienei, už paruoštą maldą ir psalmių pynę, kuri gausiai susirinkusius nukreipė žemiškojo ir amžinojo gyvenimo susimąstymui, o Čiurlionio ansambliui, jo vadovui Alf. Mikulskui, už jautrias giesmes jungtas atsisveikinimo maldose ir R. Brėdžiui už šiam momentu atiduotą rūpestį.

Birželio mėn. 10 dieną Sv. Jurgio bažnyčioje, Clevelande, už a. a. Indrę Mariją Sv. Mišias aukojo kun. B. Ivanauskas, kun. Ged. Kijauskas, S.J., kun. V. Bacevičius, kun. J. Kidykas, S.J. ir atvykęs iš New Yorko kun. Kaz. Pugevičius. Sv. Mišių metu Sv. Jurgio parapijos choro, vadovaujamo muziko R. Babicko ir Čiurlionio ansamblio giesmės suteiktą neužmirtamą valandą, išlydint velionę į amžino poilsio vietą Vinių Sielių kapinėse, Chardon, Ohio. Visiems reikiame gilią padėką.

Dėkojame šimtams draugų iš Clevelando bei atvykusiems iš Washington, D. C., Chicago, New York, Kanados, Detroito, mus pagosti, mūsų skausmą pasidalinti.

Dėkojame už pareiktas užuojautos žodžius, spaudoje bei už simtus užuojautos ir paguodos laiškus, už aukotas Sv. Mišias ir gėles, už aukas Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai ir kitoms labdaros organizacijoms.

Ačiū visiems.

Dideliame skausme palikę

Vyras Rimvydas visa Damašių šeima ir Čepulių šeima



VI-joje Tautinių šokių šventėje susitiko kalbasi: Chicago kardinolas John Cody ir lietuvių vyskupas Vincentas Brizgys. Nuotr. V. Bacevičius

MADRIDO KONFERENCIJAI ARTEJANT

Madridio konferencija, kurioje bus peržvelgiama, kaip vykdomi 1973 m. Helsinkio nutarimai, planuojama pradėti 1980 m. lapkričio 11 d., tačiau paruošiamieji posėdžiai Madride prasidės jau rugsėjo 9 d.

Prieš Madridio konferencijai pradedant, Valstybės departamentas ir Helsinkio komisija (Commission on Security and Cooperation in Europe — CSCE) ruošia rajoninius etninių grupių susirinkimus. Toks susirinkimas Detroito priemiestyje Warren įvyko birželio 25 d. ukrainiečių namuose. Į šį susirinkimą atvyko vienas iš Jungtinių Amerikos valstybių delegacijos pirmininkų dr. Max M. Kampelman, dvi Helsinkio komisijos narsės — Meg Donovan ir Susan Peterson ir Ilmar Heinaru — Valstybės departamento atstovas. Konferencijoje dalyvavo daugelio tautybių — ukrainiečių, lenkų, lietuvių, latvių, estų, graikų, turkų, albanų ir kitų atstovai, iš viso apie 200 asmenų. Lietuviams buvo gana gerai atstovaujama, nes dalyvavo net 15 asmenų.

Susirinkimą pradėjo JAV delegacijos pirmininkas dr. Max M. Kampelman. Jis supažindino su Helsinkio, Belgio ir Madrido konferencijų istorija. Pranešė, kad prez. Carteris jau sudarė Jungtinių Amerikos Valstybių delegaciją. Jai vadovauti pakviestą buvusį gen. prokurorą Griffin Bell (chairman) ir jį patį, Washingtono advokatą dr. Max M. Kampelman (co-chairman). Jų pavaduotojais bus kongresmanas Dante B. Fascell ir senatorius Claiborne Pell, kurie yra Helsinkio komisijos pirmininkai. Be jų, delegacijoje bus Valstybės, Komercijos ir Gynimo departamentų bei CSCE (Commission on Security and Cooperation in Europe) atstovai.

Dr. M. Kampelman bandė nusakyti, kaip Jungtinių Amerikos Valstybių delegacija laikysis įvairiais klausimais, bet tai buvo daugiau ar mažiau jo asmeninė nuomonė, nes JAV laikysena dar nėra galutinai nustatyta. Po dr. Max M. Kampelmano žanginio žodžio visi dalyviai savanoriškai pasidalino į tris įvairiems klausimams diskutuoti grupes.

Pirmoji grupė, kuriai vadovavo Meg Donovan, svarstė civilinių, politinių ir religinių teisų klausimus. Antroji grupė, kuriai vadovavo Susan Peterson, diskutavo šeimų sujungimo, kelių, imigracijos, informacijos, kultūrinio, švietimo ir mokslinių mainų reikalais.

Trečiajai grupei vadovavo pats pirm. dr. Max M. Kampelman. Ši grupė karštai diskutavo tautines, etnines, apsisprendimo ir mažumų teises. Pastarojoje grupėje daugelis net išmėtinėjo JAV delegacijos pirmininkui, kad Jungtinės Amerikos Valstybės per daug nuolaidžiauja rusams ir kad tik rusai tose konferencijose laimi. Kai kurių tautybų atstovai tiesiog reikalavo, kad Amerikos delegacija aiškiai pasakytų rusams apie jų žmogaus teisų laužymą, kolonializmą ir kt. Kiti manė, kad iš viso tokia konferencija neturėtų įvykti. Dr. Max M. Kampelman sutikėjo, kad pirmą laimėjimą Helsinkyje pasiekė rusai, 35-kioms aktyviausioms šalims sutinkant, kad dabartinių sienų bus nebandoma pakeisti jėga, bet tai dar nereiškia, kad tų sienų negalima keisti kitais būdais. Bet pagal dr. Max M. Kampelmaną, mums yra paliktas forumas kovoti už žmogaus teises ir kelti

PRIE MICHIGANO

(Atkelta iš 4 psl.)

„Gintaras“ ūžia kaip bičių avilys, nes likęs vienintelė gyvulys lietuvių vasarietė Michigano ežero pakrantėje. Kai kurie vasarotojai, kaip dr. P. Jonikas su žmona, Sidrių šeima ir eilė kitų čia yra vasaroje po 15 ir daugiau metų ir už tai gauna savaite nemokamų atostogų.

Kas pasiilgęs meno, „Gintare“ ras išskabintus dail. V. Petravičiaus paveikslus, kuriuos tikrojo meno mylėtojai įsigyja ne kaip papuošalus savo namams, bet kaip turtą, kurio vertė ateityje tik didės.

Ir kai birželio 28 d. popietėje „Gintaro“ vasarietėje suskambejo varpas, skelbiantis dvidešimtojo sezono atidarymą, akys bei prisiminimuose vėl pralinko čia sutiktų gyvųjų bei mirusiųjų veidai ir begalės įvairiausių akimirų, čia išgyventų per daugelį metų.

Šiuos žodžius suguldiu jau Washingtono neatleidžiamas karštyje bei drėgmėje. Ir kažkaip, rodos, atsigauti žmogus, kai prisiminimuose vėl suosia Michigano ežero vandenys ir aplink sustoje tie draugai, su kuriais susitikinėdavom per 20 metų.

VL R.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS



Genovaitė Pudymaitytė-Dubinskienė

Jau suėjo penkeri metai, kai negailingai mirė atskyrė iš mūsų tarpo brangią Genutę, kurios netekom 1975 m. liepos 11 dieną.

Už jos sielą šv. Mišias bus atnaušaujamos liepos 19 d. 8 val. ryto Tėvų Marijonų koplyčioje.

Maloniai kviečiame visus — draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose pamaldose ir kartu su mumis pasimelsti už a. a. Genovaitės Pudymaitytės-Dubinskienės sielą.

Nuliūdę: Broliene su šeima ir Tetos.

APLINK MUS

× Kun. Vytas Mementas, Sv. Patriko parapijos klebonas, Joliet, Ill., Joliet vyskupo Joseph Imesch nuo liepos 1 dienos yra paskirtas vienu iš septynių vyskupo patarėjų-konsultorių.

× Inž. Jonas Martinukas, tarnybos reikalais savo darbovietės siunčiamas ilgesniam laikui į Johannesburgą, Pietų Afriką dirbti su ten esančios valdžios gamybos iš anglies projekta.

× Kun. Andrius Naudžiusas, MIC, Marijonų vienuolijos Sv. Kazimiero provincijos tarybos sekretorius, aplankęs savo motiną ir kitus artimuosius bei pasilėjęs savo gimtiniame mieste So. Bostone, vakar grįžo į Chicagoą prie savo pareigų. Liepos 18 d. vyksta provincijos tarybos posėdis, kuriam vadovauja provincijos kun. Juozas Dambrauskas.

× Arijia ir Kazys Skėmai su dukra Renita iš Toronto, Kanados, buvo atvykę į Chicagoą dalyvauti Tautinių šokių šventėje ir aplankyti savo pažįstamų. Prieš grįždami į Kanadą, jie applanke "Draugą", susipažino su spaustuvių darbu, pasikalbėjo su dirbančiais spaudo darbuose, įsigijo naujaujų lietuviškų knygų ir plokštelių.

× Lietuviško kaimo mylėtojų gegužinė-piknikas bus atnešamas sekmadienį, liepos 20 d., Vyčių salėje. Gegužinė glubioja agr. V. Vasiukevičius, rengia Varpininkų leidinių fondas. Gegužinė pradžia 12 val. Gegužinė bus bet kokiam orui esant.

× Danutė Grajauskienė iš Sinitburu, Conn., buvo atvykusi į Chicagoą, dalyvavo šokių šventėje. Lydimas Adelės Grėblūnienės, aplankė "Draugą", pasikalbėjo su administracija ir ta proga nusipirko knygų už 100 dol. D. Grajauskienė yra "Draugo" rėmėja ir nuolatine knygų platintoja.

× Albertas Misiūnas iš Detroito, Mich., JAV LB krašto valdybos sekretorius, buvo atvykęs į Chicagoą ir, lydimas Justino Šidlausko, aplankė "Draugą", įsigijo naujaujų lietuviškų knygų.

× Ignas Mezdiukas, losangelis, parėmė "Draugą" 10 dol. auka. Ačiū.

× Ona Kalinauskienė, Edwardsville, Pa., yra nuolatine "Draugo" rėmėja. Ji dabar gavome jos 10 dolerių auką. Labai ačiū.

× Nassau-Bahamas, Grožės spalvingu, įdomiu uostu ir sala sustoję Bahamos. Aukštinis pajūrys, palmių miškai, margas "šiaudų turgus", Fort Charlotte, žvejų laiveliai — visus šiuos vaizdus matysite kelionėje su "Mardi Gras" laivu, gruodžio mėn. 7 d. Rengėjai: PLB ir Gydytojų Sąjunga. Registracija pradėta! Informacija: American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Ill. 60643, tel. (312) 238-9787. (sk.)

× Albinas Kurkulis, akcijų brokeris, dirbęs su Rodman & Bradshaw, Inc., patarnauja akcijų bonų, fondų bei kitų vertybių pirkimui ir pardavimui. Susidomėję skambinkite 977-7916. (sk.)

Skubiai reikalinga lietuviškai ir angliskai kalbantį raštinės darbu tarnaotoja mokanti rašyti mašinėle ir susipažinusi su sąskaitų. Geros sąlygos. Skambinti darbo valandomis "Draugui", tel. 583-9500. Prašyti reikalų vedėją.

× Muz. Alfonsas ir Ona Mikulskiai šiuo metu poilsiauja ir gydo si. St. Joseph's Health Resort, Wedron, Ill. Iš čia Čiurlionio ansamblio kūrėjas ir vadovas komp. A. Mikulskis ir kanklininkų vadovė O. Mikulskienė redakcijai atsiuntė sveikinimus, o administracijai dėkoja už prištus "Draugo" numerius, iš kurių galėjo sužinoti apie lietuvišką veiklą vasaros metu. Linkime sveikatos ir gero poilsio.

× Altos centro įstaigos darbuotojai, pagerbdami išvykstantį kun. A. Stašį, trečiadienį surošė atsisveikinimo pietus. Pasakytose kalbose buvo iškeltas jo pasiūlymas, draugiškumas ir vašingumas.

× Jaunimo centro administracija praneša, kad naujos Jaunimo centro raštinės darbo valandos yra nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p. ir nuo 3 v. p. p. iki 9 v. vakaro. Visais Jaunimo centro liečiančiais klausimais prašom kreiptis tel. PR 8-7500.

× Prel. Jonas Kučingis, Sv. Kazimiero liet. parapijos klebonas Los Angeles, Calif., dažnai paremia savo dienraštį. Ir dabar gavome jo 50 dolerių auką. Esame labai dėkingi.

× Marytė Dambriūnaitė-Smitienė iš 16-sios Vasario gimnazijos, Vokietijoje, užsisakė lietuviškų knygų už 60 dolerių M. Smitienė yra gimnazijos mergaičių bendrabučio vedėja.



× Dr. Petras Atkočiūnas, Cicerio apylinkės Altos skyriaus pirmininkas, minės 85 metų gyvenimo sukaktį šį sekmadienį, liepos 20 d. Paminėjimą ruošia jo dukterė dr. Bernadeta Stizyz River Forest, Ill. Per praėjusius 50 ar daugiau metų dr. Petras Atkočiūnas yra buvęs veiklus lietuvių kolonijos narys, nuolat dalyvaujantis įvairiose organizacijose.

× Kazys Rožanskas, šiuo dienu knygnešys, uoliai platina lietuviškas knygas lietuviškuose parengimuose bei gegužinėse. Nesenai jis vėl, pardavęs didesnę kiekį knygų, sąžiningai atsisakė su "Draugo" administracija. Dėkojame.

× Emilija Mitkienė, Los Angeles, Calif., atnaujindama prenumeratą atsiuntė ir 12 dolerių auką. Labai ačiū.

× 572-ji Alvydo radijo pasakaita kietų vidurių tvarkymo tema bus skaitoma šį šeštadienį, nuo 9 val. ryto, per Sofijos Barkuvienės šeimos radijo programą.

× Lietuvių grafikų paroda bus atidaryta "Galerijoje" (744 N. Wells Street), šį penktadienį, liepos 18 d. Parodoje išskirtinis dėmesys skiriamas Paryžiuje gyvenančiam dail. Žibuntui Mikšui, kurio darbų bus daugiausia. Svečiavimasis bus nuo 5 iki 9 val. vak. Visi kviečiami. (pr.)

× Už a. a. Genriką ir Elena Songiną, minint jų trejų ir dvejų metų mirties sukaktis, šv. Mišios bus atšaujamos liepos 20 d., 10 val. ryto T. Marijonų koplyčioje. Duktė su šeima (pr.)



Lietuvišką lėlę padovanojo Marquette Parko lietuviai į Lietuvį šventę atvykusiai Chicago miesto merei Jane M. Byrne. Centre stovi Illinois valst. senatorius Frank Savickas. (Nuotrauka gauta iš Chicago miesto įstaigos)

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

GIMNAZISTŲ SUTIKIMAS

Vasario 16-tosios gimnazijai remti komitetas ketvirtadienį prieš šokių šventę Jaunimo centro kavinėje padarė priėmimą iš Vokietijos atskridusiems gimnazijos šokėjams.

Komiteto pirmininkas V. Zatorius pasveikino šokėjus, pristatė komiteto narius, o šokių ratelio vadovė mokytoja D. Augustinavičiūtė supažindino su atvykusiais. Komiteto atstovs kuratorijoje J. Sabas papasakojo apie vėliausias naujienas Huettenefelde, kur gimnazija įsikūrusi. Anot jo, gimnazijai trūksta mokinių, nors mokykla sėkmingai geros. Dar šiais metais norintieji ten mokytis turėtų tuoj pat rašyti: Privates Litauisches Gymnasium, 684 Huettenefeld-Lampertheim, West Germany.

Atvykusieji į Jaunimo centrą atvažiavo tiesiai iš aerodromo ir buvo pavašinti virtiniais ir šaltais gėrimais. Kelias valandas užtrukusį priėmimą perėjo kokie 200 žmonių.

J. Sabas vėliau turėjo pasikalbėjimą apie gimnaziją su "Margarit" programos vedėju P. Petručiu. Šokių šventės leidinyje taip pat buvo lapeliai su informacija apie šią vienintelę vidurinę lietuvišką mokyklą laisvame pasaulyje. S. Z.

47-TAS DARIUS-GIRENO MINĖJIMAS

Darius ir Girėno Amerikos legijono postas minės 47-tą sukaktį nuo jų tragiško skridimo į Lietuvą. Minėjimas bus prie Darius-Girėno paminklo, Marquette parke prie California ir 67-tos gatvių. Legijono postas yra sukvietęs keletą kitų legijono postų, Lietuvos Vyčių skautų, šaulių vienetų dalyvauti eisenoje per Lietuvį plau-



Darius ir Girėnas pasirodė didžiajam žygiui — skridimui į Lietuvą

zą iki paminklo kitą sekmadienį, liepos 27 d., 1 val. popiet. Jonas L. Paukštis vadovaus iškilmėms.

LB MARQUETTE PARKO APYLINKĖSE

LB Marquette Parko apylinkės valdybos posėdis vyko liepos 14 d. Margutyje. Pasėdyje buvo apžvelgta visa eilė atliktų darbų. Antanas Kareiva painformavo apie tvarkymą transporto priemonių, pervežant kietą šimtą Marquette Parko lietuvių į Sv. Vardo katedrą, minint Lietuvos okupacijos 40 metų sukaktį. Šiame darbe nuolat dalyvauja Balso įstaiga, ypač reikalinga vedėja Laima Aleksiūnė ir Grožvyda Giedraitytė, už ką valdyba reiškia joms nuolat padėką. Vicepirmininkas parengimų reikalams Bronius Andriukaitis painformavo apie Lietuvos dienose įvykusių davanų paskirstymą ir apie kun. dr. Jurgio Šarauko vakaronės eigą. Vakaronė buvo gausi dalyviais, sėkminga, prelegentų įdomi paskaita, svečias buvo sutiktas šiltai.

Vicepirmininkė jaunimo reikalams Rima Sidrienė perskaitė LB Marquette Parko apylinkės valdybos vardu pasiųstą JAV prezidentui, senatoriui Ch. Percy, kongresm. M. Russo ir "Sun Times" vyr. redaktoriui raštų nuorašus. Raštuose iškeliamos bolševikų vykdoma Lietuvos okupacija, įvykdytas ir tebevykdomas lietuvių tautos genocidas, išvežimai keturiasdešimties metų laikotarpyje. Pažymėtina, kad R. Sidrienės pasiųstą raštą buvo atspausdinęs "Sun Times" dienraštis. Ji papasakojo, koks didelis buvo įspūdis Sv. Vardo katedroje, minint žiaurią okupacijos sukaktį, kur dalyvavo

ypač daug jaunų šeimų, net su savo vaikais.

Atėityje sukuris lietuviškas šeimas pasveikins LB Marquette Parko valdyba, tokias poras kviesdama aktyviai jungtis į LB veiklą savose gyvenamose apylinkėse.

Valdybos pirmininkė Birutė Vindašienė posėdžio dalyvius supažindino su JAV LB krašto valdybos aplinkraščiais. Apibūdino atliktus darbus. Apylinkės valdyba aktyviai prisidėjo prie šeštiosios Tautinių šokių šventės laimėjimų bilietų platinimo, surengimo Lietuvos dienos bei didingo minėjimo Sv. Vardo katedroje. Pirmininkė išrūpino gegužinei leidimą. Gegužinė bus rugpjūčio 17 d. Marquette Parko prie 71 ir Californijos gatvių. Gegužinei pradėta sparčiai ruoštis.

Paskyrė kuklias aukas Margučiai, Sophia Barcus ir Lietuvos Aidų radijo valandėms paremti už nuolat skelbiamą in-

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBES



— Rūta Marija Stefanija Kilmaitė 1980 metų gegužės 11 dieną baigė studijas Nazareth kolegijoje, Rochester, N. Y., ir gavo BA laipsnį. Rūta yra taip pat baigusi Rochesterio lietuviškos mokyklą. Devynerius metus ji šoko tautinių šokių grupėje ir dalyvavo 1972 ir 1976 metų šokių šventėse. Rūta taip pat dalyvavo moksleivių bei studentų atšventinimo veikloje. Kiek padirbėjusi, ji ketina toliau studijuoti.

KANADOJE

— Aldona Sendžikaitė Kanados gubernatoriaus Edward Schreyer įteikė 1000 dol. premiją už rašinį, laimėjusį visoje Kanadoje pirmą vietą Kanados psichinės sveikatos draugijos rengtose varžybose. Rašinio tema: "Is there such a thing as emotional fitness? What is it?" Aldona savo rašinyje dėstė mintį, kad visuomenė turėtų daugiau rūpintis psichine svei-

CHICAGOS ŽINIOS

AUDROS NUOSTOLIAI

Chicagoje naktį į trečiadienį buvo audra. Išversta apie 700 medžių, nulausta daug šakų. Elektra buvo nutraukta apie 150,000 žmonių. Reikės apie pusantros savaitės išvalyti išverstus medžius ir miestui tas kainuos apie 200,000 dol.

KARANTINAS LAIVUI

Į Chicagoą trijų dienų vizitui atplaukęs laivyno naikintuvas Robert A. Owens atvežė ir vieną įtariamą susirgusį hepatitu. Dėl to laivui uždėtas dalinis karantinas, kol galutinal bus nustatyta sergančiojo liga, neleidžiama 250 laivo jūrininkų ir karininkų išvykti iš Navy Pier uosto.

ELEKTRA IS SAULĖS

West Chicagoje Standard Oil bendrovė savo vienoj Amoco stoty North Ave. įrengė specialius įtaisus, kurie panaudoja saulės energiją pagaminti elektrą, varančią gazolino pompas. Bendrovė nori iširti, kiek ekonomiškai tokie įrenginiai.

VAIRUOTOJO NELAIMĖ

Esant aukštam karščiui, net 101 laipsniui, liepos 15 d. Chicagoje perkaito automobilis, kuriuo važiuojo R. Taylor su žmona. Jis išsuko į aikštelę, 5620 So. Harlem, Chicagoje, ir atidarė dangtį pažūrėti, kas yra. Tuo metu buvo nublokšta radiatoriaus kepurėlė ir karštas skystis smarkiai nušutino vairuotojo petį, nugarą, plvą, kelius. Gydomas Sv. Kryžiaus ligoninėje.

formacija, vykdam LB suplanuotus darbus.

Valdyba pavedė informacijos vedėjui Jurgini Janušaičiui rūpintis kūrėjų-savonorių pagerbimo akademijos suruošimu. Pagėrimas bus ruošiamas apie vasario mėn., platesnės apimtys, su gera akademine dalimi. LB Marquette Parko apylinkės valdyba tikrai dirba gražius darbus. J. Vsr.

NUKENTĖJO NUO DUJŲ

Net 38 žmonės nukentėjo, įkvėpę chlorino dujų, prasiveržusių iš vamzdžio Hanover Parko maudymosi baseine, Chicagoje. Penki, jaunuoliai, jų tarp jų 3 m. berniukas, turėjo šeštadienio naktį pasilikti ligoninėje. Nukentėjusieji skundėsi gerklės ir krūtinių skausmais, turėjo galvos skausmus.

ŽIAURŲS JAUNUOLIAI

Policijos egzaminus išlaikę ir besiruošiantys būti policininku D. Swoboda, 29 m., buvo šeštadienio rytą 4:20 nužudytas prie savo namų 2323 So. Troy, Chicagoje. Jis grįžo iš darbo General Motors fabrike La Grange ir laukė, kada motina atidarys duris. Prėjo du gaujos nariai ir ėmė ginčytis dėl baltųjų ir Lotynų Amerikos žmonių gyvenamųjų kaimynystės. Vienas smogė Swobodai lazda. Antras dūrė peiliu, o trečias peršovė jo krūtinę. Visi keturi piktadariai areštuoti. Du 14 metų, du 16 m.

MIRĖ GARTOSE

Šeštadienį L. Berger, 74 m., gyvenusi Marina Towers daugiabuty Chicagoje, nuėjusi į sveikatos klubą įsengė į garų kambarį pasikaitinti. Ten ji nualpo ir mirė.

MOTOCIKLISTŲ MIRTYS

Policija, pastebėjusi, kad M. P. Dobes per greitai važiuoja motociklu, ėmė jį vyti. Dobes dar paspartino. Iš Harlem gatvės išsuko į Stevenson greitkeli, lėkė 100 mylių greičiu ir, atsitrenkęs į užtvartą, užsimušė. Kitoj nelaimėj žuvo Sh. Jones, 26 m. Ji važiuojo motociklu, varuojamu L. J. Goodman, 25 m. Jų motociklas prie 150 gatvės ir Halsted susidūrė su sunkvežimiu.

SPROGIMAS FABRIKE

Už 5 mylių buvo jaučiamas sprogmimas Daubert Chemical bendrovės fabrike Stickney priemiesty sekmadienį. Dėl to sprogimo net dalis Stevenson greitkelio turėjo būti uždaryta.

50 PĖDŲ SUMUŠTINIS

Penktadienį North Shore stovykloje, kurią išlaiko Jaunų žydų taryba, bus vašės, kurių metu atgabenta viena milžiniška sumuštinis valgys 250 žmonių. Sumuštinis bus 3 pėdų ilgio, aptepts riešutų sviestu ir saldžiais drebučiais.

PAGEREJO SKAITYMAS

Chicago miesto mokyklose sugebjamas moksleivių skaityti yra pagerėjęs. Apie tai skelbia Chicago švietimo taryba.

NAUJAS DANGORAIZIS

Merė J. Byrne pranešė, kad Chicagoje, So. Wacker Dr., yra suplanuota pastatyti 40 aukštų dangoraižį, kuris kainuos 120 mil. dol. Statys Metropolitan apdraudus bendrovė ir dar dvi kitos. Tuose rūmuose bus 7,500 tarnautojų. Miestui bus 1.5 mil. dol. naujų metinių pajamų iš mokesčių. Statyboje dirbs apie 500 darbininkų.

KELIONĖ LAIVU PO KARIBŲ JŲROS SALAS

GRUODŽIO MĖN. 7-Ų DIENĄ — I SAVAITĖ

Rengia Pasaulio Lietuvių Bendruomenė ir Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjunga.

Aplankys: Nassau, San Juan, St. Thomas.

Pasidžiaugskite saulute žiemos metu, atspalduosite nuo pilkos kasdienybės, turėsite neužmirštamą atostogą! Skubėkite registruotis — vietų akaičius ribotas!!!

Užsiregistruavę iki LIEPOS MĖN. 1 dienos turės gerą patogesnių kambarių pasirinkimą.

Dėl kainų ir kitų informacijų kreipkitės į:

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 South Western Avenue

Chicago, IL 60643 .. Tel. (312) 238-9787